

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 6-hasábos petit sor egyszer 30 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

Égyhíttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, október 5.

Nál számunk főbb közleményei:

- Fordulat előtt?
- Tagányi Sándor dr. birtokvásárlása.
- Fölemelték a tűzifa árát.
- Ellített aradi hivatainak.
- Gyilkos házaspár.
- Aradi kisasszonyok főzótanfolyama.
- A család gróf és a milliomos kereskedő leánya.
- Öngyilkos urileány.
- Sulkovszky hercegnő házassága.
- Földbirtokos és iparos pöre.
- Tarkaságok.

Kartell a tüzelőre.

Arad, október 4.

Boldogok a bécsiek. A pilseni kartell fölemelte a sör árát: hát elhatározták, hogy nem isznak több sört. A lehetetlenségek közül valónak látszott ez eddig. Es ime sikerül. A kartell ellen semmi se lehetetlen. Antialkoholisták, abstinenslerék száz év alatt se tudták volna elérni s a kartell egy hét alatt elérte.

Igen, de mit csinálunk mi a drágító kartellel szemben, amely most, az első hűvösebb szélre bejelentette magát. Az aradi tűzifakereskedők kartellit kötöttek, amelynek megállapodása szerint a fának árát ölenként két koronával feljebb emelték. S ez még csak a kezdet, — jelentik be jóindulatúan, mert valószínűleg megint srófolni kell a tüzelő árát.

A szervezkedés, a bécsi módra, itt alig segít. Nem érne semmit az a tanács, ha valaki komolyan is mondani találná: hát ne fűtsünk. Az ember szívesen kiéheztetné ezzel a fake-

reskedőket, ha a fűtetlen szobában való élés a kellemetlen voltán felül még a betegség ezer veszedelmeit is nem rejtené a magános emberre és a családra, főképp pedig a család kicsinyeire.

Ugy látszik tehát, mintha a közönség teljesen ki lenne szolgáltatva a fa-kartell nyereszkezdésének. Mert igaz ugyan, hogy a fa ára, különböző okok miatt, egy időre feljebb ment, de a kartellnak ép az a célja, hogy az áremelkedést fokozottabb mérvben hárítsa át a publikum hátára. Es ugy látszik, a további áremeléssel való fenyegetőzés annyit jelent: ha a kartell beválik, s a közönség teljesen védtelenül ki lesz szolgáltatva a kartellben szövetkezőknek, akkor tovább emelik az árakat, amíg csak a tél és a publikum türelme tart.

Ez a kartell, mint minden olyan összebeszélés, amely a nélkülözhetetlen szükségletek árát igyekszik fölverni, erkölcstelen. Modern törvényhozások már bírói uton üldözik az ilyen kartelleket, amelyek a nép szorultságát akarják vastagon kamatoztatni. Nálunk még, sajnos, nincs ilyen törvény. De a hiányát okvetlenül pótolni kell a hatóságoknak azzal, hogy a kartell szándékait minden lehető módon ellensúlyozzák, megghiusítsák, s a közönségnek annak képzelte teljhatalmával szemben védelmet adjanak.

Egy mód van erre. Eddig nem igen alkalmazták, de a kivételes állapot szinte parancsolóan követeli. Ez a mód:

Allíttasson a kormány Aradon s a fadrágítás egyéb középpontjain, állami faraktárakat, amelyekben a kincstári erdőkben termelt tűzifát önköltségi áron adják a közönségnek.

A kincstári erdők termelését az állam ki szokta adni, árlejtés útján a fatermelőknek és a kereskedőknek. De ha ez arra vezet, hogy a fakereskedők az állam által nyújtott üzletet túlzott önzéssel akarják kihasználni az állampolgárokkal szemben, akkor álljon elő az állam hatósága, s a kartell-szervezők közvetítése nélkül, maga adja az erdők anyagát a közönségnek. Mindig ellene voltunk, s ellene vagyunk annak, hogy az állam, vagy akármilyen hatóság versenyzője legyen a kereskedőknek, iparosoknak; de az olyan kartell, mint a minőt most ütöttek nyélbe, rést ver a törvényen és szinte kiált ezért a kivételért.

Az állami faraktár eszméje se lehetetlen, se pedig tulságosan nem nehéz. Az eddig is gyakorlatban volt, hogy bizonyos állami szolgálatban állók eddig is kaptak ilyen „kincstári fát”, sőt némely helyen az ilyenek kiszolgálására csináltak is faraktárt. Most nemcsak az állami alkalmazottak, hanem az egész közönség a kormány segítségére van szorulva, azzal a hadüzenettel szemben, amelyet a fakereskedők közöltek, s amelylyel szemben csak ez a védelem.

A város tanácsa tegye meg sürgősen a lépéseket az iránt, hogy a fa-drágaságnak ez az ellenszere mi-

A fékevesztett asszony.

Irta: Stettner Tamás.

(Történik az asszony budoirjában. Az a bizonyos intimitást lehellő vörös ertős villanylámpa ég. Az asszony, aki színésznő elsősorba, az egyik karosszékben ül. Kezei csendesen vannak összekulcsolva az ölében, de az arcán egy közelmúlt nagy csalódásnak, egy nagy és eltört lelki viharának a nyomai látszanak. Végtelenül szomorú, levert, rosszkedvű s mindezeket csak fokozza az őszi esőnek az utcáról betolakodó egyhangú szimfóniája. A férfi, aki elsősorban beamter, most lép be a budoirba. Jókedvű, mert vége van mára a hivatalos órának. Örül, hogy végre egy kicsit majd pihenhet s nem kell törődnie senkivel. A férj egy pillanatra megáll a budoir mélyén, hogy gyönyörködje az ő nagyvilági, szép feleségében. Mikor megpillantja a változatlanul szomorú arcot, a levertségében elhomályosodott szépséget, pár lépést tesz ijedten előre és kezdi):

— Ella!... Már megint ez a szomorúság! Ez a levertség. Hát örökké fog tartani a rossz kedv.
 — Örökké.
 — Nem értelek. Három nap óta mintha kieseréltek volna. Mintha te nem is te lennél. A diadalról-diadalra járó ünnepektől művésznő ragyogó kedvűből nincs már benned egy sze-

mernyi sem. Szép arcodról ezek a vonások mind úgy eltűntek, mint az őszbe veszett természetünkből a napsugarak. Nem értelek. Nem tudlak megérteni. Érdeklődni meg nem merek. Nincs erőm megkérdezni tőled, hogy — mi történt.

— Mert nem törődsz velem.
 — De Ella!
 — Mit de?! Hát törődte velem valamikor is? Nem és nem. Hat évi házasságunk alatt egyszer sem jutottam eszedbe. Ugye, ugye, most azt akartad tőlem kérdezni, hogy megörültél. Látod, ez a kérdés is, mely ott ül hangjavesztett ajkadon, ez a kérdés is csak azt bizonyítja, amit én állítok. Nem törődte velem soha.

— Csak állok, Ella. Csak bámulok, de megérteni nem bírlak. Nem értettem néma szenvedésedet, nem tudom felfogni szavaid értelmét. Amily rejtélyes volt három napon át a némaságod, éppen olyan zavarosak most a szavaid.

— Te beamter!
 — Ella! Edes Ellám!
 — Menj! Ne közelíts hozzám! Menj tőlem messze, hogy ne lássalak. Te... te, az életem megrontója. Te szürke beamter.
 — Örült!
 — János!

(Az asszony felugrik. Szemei villámokat szórnak s kis kezei ökölbe szorultak. A férj egy lépést hátrál.)

— Asszony!... Mit akarsz? Kezeid ökölbe szorultak. Te... te.

— Meg akartalak ütni. Igen: értsd meg jól — én meg akartalak ütni.

— De miért? Hisz én hat éven keresztül voltam s vagyok ma is a te szerető, figyelmes, csendes és mit tudom én, még milyen jó férjed.

— Épen ezért akartalak megütni. Miért vagy a férjem, miért tettél a feleségedé? Te hat évvel ezelőtt kihasználtad a naivságomat. Miutegy tolvaj befurakodtál az én fehér, miről mit sem tudó lelkivilágomba. Beszélte nekem az ártatlanságával hencsörgő színésznőnek a házassélet boldogságáról, a családi tűzhely mindent pótló melegéről és mikor legyőztél, egyszerűen csuful megloptál. Megloptál a házassélet, a családi tűzhely buta illúzióival, amik nem valók egy színésznőnek, mert a művésznők kezében ezek a karrier gyilkos játékszerai.

— Mi történt, Ella?

— Hát még most sem akarsz megérteni? Hallgass hát rám, te szomorú ellentét. A sors ugy akarta, hogy nekem, a kis vidéki színésznőnek, nyílt, egyenes utam nyíljon egy fővárosi szerződéshez. Szóval karriert csinálhattam volna.

— Nos és?

— Hát megindultak az előmuakálatok a szerződés nyélbe ütésére. Minden a legjobban baladt és most három napja váratlanul bekö-

nél hamarabb, mindenesetre a nagy hidegek bekövetkezése előtt, rendelkezésünkre álljon. Biztosra vesszük, hogy a város komoly segítség-kérésének eredménye lesz, s ha már a husdrágaságon, tejdérágaságon, s a drágaság száz másféle megnyilatkozásával szemben eddig tehetetlenek voltunk, a legújabb merényletet sikerül, — ha nem is teljesen visszaverni, — legalább egy kevésbé megfékezni.

Fordulat előtt?

— Beszélgetés a Ház elnökével. —

Távirati tudósítás.

Budapest, október 4.

A politika hetek óta olyan hírrel van tele, hogy a kormány az obstrukció ellen rövidesen erősebb eszközökhöz fog nyulni. Ezek a régen kóválygó, hitelesen meg nem erősített, de igen sok helyen hite' re találó híresztelések a képviselőház mostani ötnapos szünetére következő hetet jelölik meg annak az időpontnak, amikor a kormány a maga obstrukció-ellenes szerével az első kísérletet megcsinálja. A találgatások legnagyobb része a házszabályrevíziót, vagy a házszabályok mostani liberális kezelésénél jóval erősebb s az obstrukciós technika folytatását megakadályozó kezelést helyezi kilátásba.

A mostani házszabályokkal s azoknak mai formájú kezelésével az obstrukciót a végtelenségbe el lehet húzni, — mondják e kombináció terjesztői — a kormánynak tehát — úgy vélik — akár választat, akár nem, — legelőször a házszabályok darázsfészkébe kell belenyulnia, ha csak egy lépéssel is előbbre akar jutni.

Ez a leggyakrabban fölmerült kombináció elsősorban természetesen a képviselőház mostani elnökségét érinti. Akár szerves házszabályrevíziót tervez a kormány, amelyet a házszabályok legszigorubb értelmezésével akar keresztülvitetni, akár pedig arra készül, hogy a mostani házszabályok erőskezü és a lehetőségig megszorított alkalmazásával szálljon szembe az obstrukcióval: mind a két tervét csak a Ház elnökségének eljárása, még pedig a mostanától lényegesen különböző eljárása válthatja valóra.

vetkezett az épen nem várt katasztrófa. A fővárosi színház igazgatója visszautasított. Ez még semmi. De hogy és miért utasított vissza. Egyszerűen így: „Nem kell, mert asszony.”

— Ella...

— Ugy-e, most már értesz? Ugy-e, most már belátod, hogy sohasem törődtem velem, hogy a karrierem tolvaja vagy! Ha törődtem volna velem, akkor hat évvel ezelőtt arra használtad volna fel szerelmemet, hogy a szeretődé teszel. Értesz. A szeretődé. Kélsz, egymást kölcsönösen és megyünk jobbra és balra. De nem így tettél. Te... te...

— Elég. Csak ezt az egy szót ne többé, te fékevesztett asszony. Nem vagyok tolvaj! De te beleőrültél a semmivé lett üres eshetőségekbe.

— Jó. Hát legyen. Beleőrültem a bukásomba. De esküszöm, magammal rántalak téged is. Magammal le a mélységbe.

— Ella! Mit akarsz tenni?

— Mit?... Hát mit tehetnék mást. Egyszerűen itthagylak.

— Örökké?

— Nem is határidőre. Elválnék egymástól. El mindörökké. Elj egyedül a magad világában s én is fogok élni a magaméban.

— De...

— Csak nem lettél féltékeny, kicsikém?

— Megőrülök.

Ezért igen fontos e pillanatban az, megtudni, mi az elnökség álláspontja s ez okon egyenesen a Ház elnökéhez, Berzeviczy Alberthez fordultunk, aki készséggel állott munkatársunk rendelkezésére.

Fővárosi munkatársunk arra kérte a Ház elnökét, hogy nyilatkozzék azokról a híresztelésekről, amelyek a kormánynak az obstrukció letörését célzó szándéka kapcsán a Ház elnökségét, elsősorban tehát az elnök személyét is közelről érdeklik.

Berzeviczy Albert a következőket mondotta:

— Arra igazán nem én vagyok hivatott, hogy a jövőre nézve politikai prognosztikont állítsak föl. Én a többségnek bizalmából, a kormánnyal való teljes egyetértésben ülök az elnöki széken s konstatalhatom, hogy némi bizalommal találkozom az ellenzék részéről is. Az természetesen minden elnökkel bármikor megtörténhetik, hogy a Ház többségének bizalma elfordul tőle. Magától értetődik tehát, hogy én, akit a többség bizalma ültetett az elnöki székbe, csak addig maradhatok ott, míg ez a bizalom megvan.

Az újságíró itt megjegyezte, hogy a legtöbb kombinálgatás a körül forog, vajjon a mostani elnökség belemegy-e a házszabályok olyan kezelésébe, amely a technikai obstrukció eddigi folyását megakasztja s minden formájú technikát lehetetlenné tesz; erre vonatkozóan sok helyütt már pozitívum gyanánt vélik tudni azt, hogy a kormánynak ez a terve a mostani elnökség lemondásával fog járni s az egyik legtekintélyesebb bécsi lap Tisza István grófot emlegeti az elnöki állás igen komoly jelöltje gyanánt. Mivel mind e híresztelésekre egyenes cáfolat nem következett, ezért fordultunk kérdésünkkel az elnök urhoz:

Berzeviczy Albert ekkép felelt:

— Amikor először fölmerült a híre annak, hogy a Ház elnöki méltóságáról le fogok mondani, a hirt magam cáfolattam meg. Tudom magam is, hogy sokféle engem is érintő híresztelés merült föl azóta, de minden apró-cseprő dolgot igazán nem lehet lecáfolni. A velem kapcsolatos híresztelésekre csak annyit mondhatok, hogy aki az én személyemet, politikai multamat és működésemet ismeri, nagyon jól tudhatja, hogy egyáltalában mire vállalkozom és vállalkozhatom s mire nem.

— Szamar vagy. Nem volt házasság ez a házasság. Csak liaison volt. Nem kell hát beleörülni, hogy a nőtény tovább megy. Adieu, kedvesem.

— Megáll! Te fékevesztett asszony. Tudod mit csinálsz?

— Tudom!

— Megölsz engemet. Előhalottá, hajótörötté teszel!

— Ezt akarom.

— Ella!

(A férj keze ökölbe szorul. Pillanatokig farkasszemet néznek egymással.)

— János, te megakartál ütni...

— Nem. Csak megakartam bocsaítani neked elkövetkező bűneidet. Mehetsz, te fékevesztett asszony. A bocsaítaton túl nincs több szavunk egymáshoz.

— Nyomorult. Megloptál ismét.

(Az asszony, hogy a férj nemesebb volt, hogy a győztes maradt, dühösen örökre kirohan a tudósból. Ahogy esend lett, újra hallatszik az őszi eső monoton kopogása az ablakok párkányain. Majd egyszerre, mint a villámsújtott fa, megroppan s ugyan abba a károszékbe roskad, amelyben a felesége ült előbb. Csendesesen önmaga előtt is szégyenkezve kitorli szeméből azt a buta könnyecsepet, ami a fékevesztett asszony után leküzdhetetlenül feltolakodott.)

Egyébről az elnök nem óhajtott nyilatkozni s a beszélgetés ezzel véget ért.

*

A Ház elnökének imént közölt nyilatkozatára csak annyit jegyzünk meg, hogy ezekből a szűkre szabott szavakból az elnökség szándékát világosan kiolvasni nem lehet. Kétséges értelmű célzásokat látunk, de ezek tovább is homályban hagyják a közvéleményt ép azon a ponton, amelynek teljes földerítése kívánatos.

Budapestről jelentik: Az ellenzéki politikai körökben ma ismét kompromisszumos hírek keringtek. A hírek eredetét homály fedi, de néhányan Kossuth Ferenc hazaérkezésével hozták kapcsolatba ezek elterjedését. Azt, hogy kompromisszumból szó sincs, legjobban bizonyítja, hogy Kossuth ma párthíveivel értekezett s ezen az értekezleten kimondták, hogy az eddigi taktika megváltoztatására semmi ok sincs.

Tagányi Sándor dr. birtokvásárlása.

(Gazdát cserélt D'Harcourt gróf birtoka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 4.

Tagányi Sándor dr. országgyűlési képviselő a mai napon ismét egy nagy birtok ura lett. Tulajdonába került a feregyszabasi gróf D'Harcourt birtok, mely körülbelül háromezer hold területű. A birtok vételárát, két és fél millió koronát, tegnap utalta át Temesvárra, az ottani kereskedelmi bankhoz Tagányi dr. megbízásából az Aradi Ipar- és Népbank.

Az utóbbi négy-öt esztendő nagy birtokvásárlási mozgalmában bizonyára a D'Harcourt birtokok sorsáról esett a legtöbb szó. Óriási versengés folyt fővárosi, sőt igen tekintélyes külföldi bankok között a grófi birtokok megvétele céljából. Majd itt, majd amott bukkant fel egy hír, amely egész bizonyossággal állította, hogy a vétel perfekt, az óriási, közel hatvanezer holdnyi terület el van adva. Azonban ez mind csak mende-monda volt, mert a gróf igen nagy árat kért magyarországi birtokaiért és természetesen csak együttesen volt hajlandó az egészet áruba bocsátani és a vevő, aki szintén tovább akarta adni, abba a helyzetbe kerülhetett, hogy a birtok nagyrészt parcellázatni lesz kénytelen, ha gyorsan tul akar adni az óriási birtoktesten. Az elaprózás azonban megnövelte volna a befektetendő összeg nagyságát. Végül a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság tett komoly és elfogadható ajánlatot. Ez volt tudniillik Elek Pál vezérigazgatója alatt álló pénzügyintézetnek birtokvétele és ebből a célból a bank égisze alatt megalakult a Budapesti Földbirtok és Telkiforgalmi Bank, mely a vételt perfektuálta.

Mint hogy a D'Harcourt-birtokok egyik igen tekintélyes része — három uradalom — Temes megyében fekszik, a fővárosi bank az áruba bocsátás alkalmából összekötötésbe lépett temesvári pénzügyintézetekkel. A legkedvezőbb feltételekben a Temesvári Kereskedelmi Bankkal tudott megállapodni és ennek a pénzügyintézetnek biztosított a tulajdonos bank opciós jogot azzal a feltétellel, hogy a temesmegyei Feregyszabasi határában fekvő háromezer holdnyi birtokot is tartozik három éven belül eladni.

A temesvári bank viszont pécskai tőkepénzesekből alakult konzorciumnak biztosított opciót a feregyszabasi birtokra május hónapban és ez azonnal Tagányi Sándor dr.-nak ki-

nálta megvételre a birtokot. Az eladás hosszas alkudozás után létrejött és mint említettük, a vételárat tegnap küldette el az új tulajdonos a tamesvári bankhoz.

Elítelt aradi hivatalnok.

— Az autobusz kalauz — nem hatósági személy. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 4.

Érdekes jogi kérdésben hozott ma határozatot az aradi kir. törvényszék. Egy ma hozott ítéletében ugyanis kimondotta, hogy Aradváros autobuszvállalatának alkalmazottai nem tekintendők hivatalos személyeknek. A kir. ügyészség ugyanis hatóság elleni erőszak miatt emelt vádat egy aradi magánhivatalnok ellen, aki egy autobusz-ellenőrt inzultált.

Ez év április havában Hamvas Rezső aradi magánhivatalnok az autobuszon összeszólközött Kovács Lajos ellenőrrel s a civódás során esernyőjével végig vágott az ellenőrön. Kovács feljelentette Hamvas, akit az aradi ügyészség, — mint azt a beavatottak állítják — egyenesen a nagyváradi főügyészség kívánságára, hatóság elleni erőszak miatt vádolt meg. Felsőbb helyen ugyanis bírói döntést akartak provokálni abban a kérdésben, hogy a városi autobuszvállalat alkalmazottai hatósági személyeknek tekintendők-e s így megérdemlik-e azt a magasabb jogvédelmet, melyet az államvasutak, vagy a fővárosi villamos vasut alkalmazottai már megkaptak.

A tárgyaláson Hamvas előadta, hogy ő ez év április havában — a napra nem emlékszik — a Sárossy-utca sarkán felült az autobuszra. A városháza előtt szállt fel a kocsi Kovács, aki tőle a jegyet kérte. Ő azt válaszolta neki, hogy bérletjegye van, melyet azonban otthon felejtett. Erre Kovács felszólította, hogy váltson jegyet, amit ő rövid szóváltás után meg is tett. Így a dolog elsimult volna, amint azonban a lezállásnál az ellenőr mellett elhaladt, az ismét belékötött s a zsidókat kezdte szidni. Erre rendreutasította az ellenőrt, majd a vita hevében esernyőjével feléje suhintott.

Kovács tagadta, hogy ő a zsidókat szidta volna; Hamvas őt csak dühében azért inzultálta, mert kénytelen volt jegyet váltani. A tanuk valamennyien ugyanígy vallottak.

Hamvas védője, Rácz Sándor dr. ezután kifejtette, hogy védenie tettét legfeljebb becsületsértésnek lehet minősíteni. Az autobuszvállalat ugyanis a város teljesen magánjellegű kereskedelmi vállalata s így annak alkalmazottait egyáltalán nem lehet hatósági személyeknek tekinteni. A bíróság helyt is adott a védő érveinek s Hamvas becsületsértés vétségéért kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a védő a pénzbüntetés leszállításáért, Morocza Dénes kir. ügyész pedig a minősítés ellen felebbezett.

VÁROS ÉS MEGYE.

Utrendezési kérelem. Az Erzsébet-körutnak az igazságügyi palotától a Fa-utcáig terjedő részén telekkel bíró tulajdonosai azt kérik egy ma benyújtott beadványban a tanácstól, hogy rendelje el az utrendezést, mert az utrésztlet közegészségileg veszélyes és az ott lévő fetelepek miatt a telkek értéktelenek. Kérik, hogy az ott levő gémeskutat távolítsa el, a gyalogjárót köveztesse ki, mert ma már Aradon a külváros utcait is aszfaltozzák.

A család gróf és a milliomos kereskedő leánya.

(A Wertheim-család titkai. — Érdekes ségek Metternich-gróf bűnügyi tárgyalásán.)

Távirati tudósítás.

Berlin, október 4.

Megirtuk lapunkban, hogy a berlini főtörvényszék tegnap kezdte meg a tárgyalását annak a bűnpörnek, amelyet az ügyészség Wolf-Metternich gróf ellen indított csalások miatt. A gróf ugyanis elhitette az emberekkel, hogy ő vőlegénye a berlini dúsgazdag Wertheim-család leányának — egy elvált asszonynak — s majd a hozományból kifizeti a kieselt pénzeket.

A mai tárgyalás bővelkedett érdekes epizódokban. A tanuk vallomása bepillantást engedett a parvenü Wertheim-család intim életébe, amely visszatartó képet tárt a hallgatóság elé. Wertheimné például olyan kijelentést is tett, hogy szívesebben engedné a leányát egy herceg metresszének lenni, mintsem holmi Majernek legyen a felesége.

A mai tárgyalásról ezeket jelentik Berlinből:

Ma folytatták Wolf-Metternich gróf bűnpérének tárgyalását. A vádlott elmondotta, hogy tavaly karácsony éjszakáját együtt töltötte Wertheimékkal. Wertheim Dollyval bement annak budoárjába, hol Dolly asszony arra kérte, hogy bontsa le a haját. Ilyen bizalmaság után joggal hihette, hogy Wertheimék vejüknek tekintették máris őt.

Jaffe dr. védő felolvassa Landsberger ügyvéd egy sürgönyét, melyben arra kéri a vádlottat, hogy Wertheimékről ne mondjon semmi kompromittálót, még ha megbüntetik is.

Ezután Mayer Günther bécsi ügyvédet hallgatták ki. Mayer kijelenti, hogy 50,000 márka adóssággal egy Metternich gróftól még nem lehet fizetésektelennek tekinteni. Bécsben az ügyből nem csináltak volna kázust.

Elnök: Nálunk igen!

Mayer Günther: Nem ismerem az itteni viszonyokat, de nálunk polgári uton intézték volna el a dolgot.

Azután ismét a vádlotthoz fordul az

elnök: Nem hallott ön arról, hogy Fetter hadnagy el akarta venni Landsberger Dollyt feleségül?

Vádlott: Tudtam, hogy a hadnagy szereti a hölgyet, egyszer el is mondta nekem, hogy el akarta venni feleségül, de lemondott róla, mert a harmadik gárdaezred parancsnoka megtiltotta, hogy tisztjei Wertheimékkal érintkezzenek és ő a császár kabátját többre becsülte a házasságnál. Annak bizonyításául, hogy Wertheimné csak a nagy neveket hajhászta, a következőket mondotta el a vádlott: Egy alkalommal Wertheimnével és leányával az Esplanad hotelben vacsorázott. Asztaluk melletti fülkében foglalt helyet Salm-Salm herceg a feleségével, aki egy osztrák főhercegnő. Köszöntötte a herceget, aki neki a nagynénje révén a rokona és ekkor Wertheimné csodálkozva így szólt:

— Maga személyesen ismeri Salm herceget?

— Igen, válaszoltam, rokonom a nagynéném révén.

Ekkor Wertheimné magából kikelve így szólt a leányához:

— Hallod, rokonságban van az osztrák császári családdal! (Derűtség a hallgatóság sorában.)

A tanukihallgatások során két betegápolónőt hallgattak ki, akik Wertheimné és leánya közötti viszonyról nyilatkoztak. Alex nővér kijelentette, hogy ez a viszony a lehető legrosszabb volt és hallotta, hogy az anya gyakran a legalantasabb szavakkal illette leányát, akit ő egy öngyilkossági kísérlete után ápolt. Elmondja, hogy az anya rá akarta venni a leányát, hogy férje elleni válóperben hamis vádakot emeljen. — Kob Róza a másik ápolónő azt vallja, hogy az anya egyszer úgy nyilatkozott, ha hazudni kell, majd ki fogja ő tanítani a leányát.

Ezután a törvényszék két tisztet hallgatott ki, akik gyakran fordultak meg a Wertheim-család házában. Az egyik Vetter hadnagy, akitől Wertheimné az első tárgyalás alkalmával azt vallotta a törvényszék előtt, hogy ez volt tulajdonképpen leányának vőlegényjelöltje és nem Metternich gróf. A Wertheim-családnál akkor az a mondás járta:

— Den Vetter ja, den Metter-nicht!

Azután kihallgatták a nevelőnőt, aki szerint az anya születésétől kezdve gyűlölte leányát és igen rosszul bánt vele. Azt is vallja, hogy az anya arra is gondolt, hogy az abruzzói herceg fogja feleségül venni a leányt.

A következő tanu Schwickerath államügyész volt, aki a vádat képviselte abban a bűnügyben, amelyet Wertheim indított veje, Landsberger dr., Wertheimné leányának férje ellen. Landsberger akkor igen sok levelet nyújtott be a törvényszékhez, amelyeket a felesége irt hozzá és amelyekben megdöbbentő módon nyilatkozik az anyjáról.

A tanu e levelekről nyilatkozni nem akar hivatkozva hivatalos esküjére.

A vádlott védője Jaffe dr. úgy segített magán, hogy kérte az elnöktől, olvastassa fel a leveleket és minden passzusnál kérdezze meg tanutól, hogy vajjon így tudja-e ő is. Az elnök elrendelte a levelek felolvasását és a felolvasás rendkívül drámai lefolyású volt. A teremben mély csend uralkodott és csak akkor keletkezett mozgás, midőn a tanu a levelek tartalmát igennel megerősítette.

Az egyik levélben a leány a következőket írja férjének az anyjáról.

— „Wertheimné asszony megint az ágyban fekszik én a balkonon ülök és várom a parancsait és ha azt mondja nekem, hogy nagyon rosszul érzem magam, miért nem keletkezik számalom a szívemben? Egy bizonyos, hogy bennem meghalt valami ama naptól fogva, mikor ez az asszony, aki az én anyám, engem leköpött. Ugy éreztem, hogy valami meghalt bennem és azt hiszem, hogy sohasem fog feltámadni.“

Egy másik levélben így ír:

„Salbach asszony azt kéri Wertheim asszonytól, hogy vegyen át egy pár szelvényt, amelyek szegénygyermek felruházásának céljára vannak szánva. Wertheimné asszony így nyilatkozott a levél elolvasása után: „Még álmomba sem jut eszembe ilyesmit tenni! Én csak akkor adok jótékonycélra, ha legalábbis excellenciás asszony kér tőlem.“

Egy másik levélben így ír Landsbergerné az urának: „Wertheimné asszony legutóbb kijelentette előttem, hogy szívesebben látná, ha egy hercegnek a metressze leszek, mint valami Mayer urnak a felesége!“

Elnök: Most már eleget hallottunk a kedves leány leveleiből!

Ezután a tárgyalást holnapra halasztották.

Tripoliszt elfoglalták az olaszok.

— A török parancsnok megadta magát.
— Foglалás vér nélkül. — A sztambuli olaszok üldözése. —

(Saját tudósítók jelentése.)

Arad, október 4.

Az örömmámorban kéjelgő Milánóból jellenti egy késő éjszaka érkezett távirat, hogy az ott megjelenő *Secolo* című lap rendkívüli kiadása szerint az olasz csapatok ma délben minden nagyobb vérontás nélkül elfoglalták Tripoliszt várost, Tripolisz tartomány legnagyobb kikötőjét és ugyyszólván egyetlen jelentős kereskedelmi pontját. A város török parancsnoka ugyanis belátta, hogy ellentállása hiábavaló volna az olasz csapatokkal szemben s ezért a déli órákban megüzente Aubry olasz flotta parancsnoknak, hogy az emberélet megkímélése végett átadja a várost az olaszoknak.

A meghódolást több óráig tartó szakadatlan bombázás előzte meg. Az olaszok azonban ügyeltek arra, hogy az ágyulövegek ne okozzanak a városban nagyobb károkat. Ezért inkább csak a külterület felé irányították az ágyucsöveket és a golyók néhány kisebb házban kívül a temetők sarköveiben okoztak némi pusztítást.

Amíg Tripoliszban a törökök békésen beletörődtek a változhatlanba, addig Konstantinápolyban, Sztambulban erősebb hullámokat vert a háboru hire. Sztambulban például ma megtámadták az olasz postahivatalt és egy részét összerombolták. A városból az olaszok riadtan elmenekültek.

A háboru mai eseményeiről ezeket a táviratokat kaptuk:

Tripolisz ágyutüzben.

Róma, október 4. A Stefani ügynökség jelenti: Faranelli altengernagy tegnap este a Benedetto Brin nevű hajóról azt táviratozta, hogy félnégy óraker megkezdték a fontosabb tripoliszi ütegek bombázását. Az ütegek viszonzták ugyan az ágyuzást, de eredményt nem értek el. Az olaszok holnap folytatják a tüzelést, hogy az ütegeket megsemmisítsék. Tekintettel vannak arra, hogy a város a bombázás következtében kárt ne szenvedjen. Az ütegek fölött lévő világítótorony rombadólt.

Róma, október 4. Tripolisz bombázása tegnap délután negyedfél óraker kezdődött. Az olasz hajók arra ügyeltek, hogy a házakat megkímélik. A világító torony, amely közvetlenül egy török ágyuüteg mellett állt, teljesen elpusztult. A kikötőben tűz ütött ki. A bombázást ma folytatják és valószínűleg be is fejezik. A törökök feleltek a bombázásra, de golyóik a vízbe estek.

London, október 4. A Change Telegraph Company tegnap esti kelettel táviratot kapott Rómából a forrás megjelölése nélkül, hogy az olasz hadihajók október harmadikán délben féltizenkét óraker kezdtek ágyuzni a tripoliszi erődöket. Egy glasgowi kiviteli cég viszont olyan jelentést kapott Djebrahól egy üzlefcélból, hogy oda Tripoliszból heliografikus uton ezt táviratozták: A blokádtól Tripolisz körül nagyon szigorú. Egy olasz ágyu bombázza az erődöket. A lakosság menekül Tripoliszból.

Tripolisz, október 4. A Tripolisz előtt

partvédő szolgálatokat teljesítő Seyad-Deria török ágyunaszádót a törökök elsüllyesztették, nehogy az olaszok kezére kerüljön.

Róma, október 4. A volt tripoliszi polgármester Kara Manli herceg, az előbbi arab dinasztia sarja eltűnt Tripoliszból. A polgármester egy olasz hajóra menekült, hogy hazáját elárulja.

Konstantinápoly, október 4. Tuniszon át Tripoliszból érkező sürgöny szerint az olasz admirális megkísérelte, hogy csónakokon szállítson partra csapatokat, ami azonban a rettenetes vihar és az erődből jövő folytonos tüzelés következtében nem sikerült. A város ki van ürítve. A csapatok harcészen, jó hadállásban vannak. A lakosság az olasz ágyuk lőtávolán kívül tartózkodik.

London, október 4. Milánóból jelenti, hogy egy Tripoliszból visszaérkező olasz tengerésztiszt elbeszélése szerint az olasz hajók szándékosan engedték meg, hogy a török „Derna” szállítóhajó a tripoliszi öbölbe befusson, mert a fegyverek partraszállítása adta meg a casus bellit. Különben már 200 mérföldnyire meg lehetett volna akadályozni a Derna közeledését. Mikor az olasz flotta meglátta a Dernát, német zászlót mutatott és „Eitel Frigyesnek” jelezte magát. Raggel felé egy olasz hadihajó fényszóróval megvilágította a Dernát, mikor azonban ez a német zászlót mutatta és hamis nevet jelzett, nyugodtan beengedték Tripoliszba.

Sfax, október 4. Ali Fethy bej órnagy párisi török katonai attasé, továbbá több tiszt és orvos azzal a céllal, hogy Tripoliszba utazzanak, Gabesban kiszálltak a hajóról és automobilon akarták átlépni a határt. Ben Gardanénál, a határ közelében a katonai hatóságok azonban feltartóztatták őket s ezért visszatértek Sfaxba, ahol a további utasításokat várják.

Milanó, október 4. Máltai jelentés szerint egy olasz hajó parancsnoka Tripolisz előtt lefegyverzett egy török hajót. A török tisztek és matrózok a hajót minden ellentállás nélkül elhagyták, ami a bennszülöttekre igen deprimáló hatása volt. A bennszülöttek azzal gyanúsítják meg a hatóságot, hogy Tripoliszt eladták az olaszoknak.

Az olaszok elfoglalták Tripoliszt.

Páris, október 4. Tripolisz bombázása csak kevés kárt idézett elő, csak a parthoz közel lévő temetőben pusztított el néhány sarkövet. A katonai kormányzó átízent az olasz flotta parancsnokának, hogy az olasz katonákat lehetőleg oly módon szállítsa partra, hogy nagyobb vérengzés ne keletkezzék.

Milanó, október 4. A *Secolo* az éjjeli órákban különkiadást adott, amelyben jelenti, hogy Tripolisz délelőtt 11 óraker megadta magát Olaszországnak. A hír a városban óriási örömet keltett, a nép nagy tömegekben járja be az utcákat és lelkesen elveti az olasz kiralyt.

Az olasz okkupációs sereg.

Róma, október 4. A Stefani ügynökség felhivatalosan jelenti: A expedíciós hadtest formálására irányuló műveletek állandóan serényen folynak. A különböző behajózási kikötőkben szüntelenül és nagy buzgósággal dolgoznak a csapatszállításra szánt gőzösök szolgálatba helyezésén. Tekintettel az expedíciós hadtest szervezésénél igénybeveendő egységek diszlokációjára, meghatározta a hadvezetőség, hogy a csapattesteket a legközelebb fekvő kikötőkben teszi hajóra, úgy, hogy a hajózási műveletek nemcsak a nagyobb, hanem az Adriai- és Tyrrheni tenger kisebb kikötőiben is fognak

végbemenni. Ily módon lehetséges lesz a csapatok behajózásánál azokat a delolasz-szigeti kikötőket, valamint egyéb olyan kikötőket figyelmen kívül hagyni, amelyek valamiképp abba a veszélybe kerülhetnek, hogy ellenséges hajók hirtelen fölbukkanása, amelyek flottánk éber őrszolgálatát esetleg kikerülnék, nyugtalanítsa. A behajózásra tett ez intézkedések magyarázzák meg flottánk operációit az Adriai-tengeren is, amelyet az ellenséges hajóktól szabadon kell tartani, hogy a szállítóhajók alkalmas időpontban biztonságban mehessenek végig a tengeren. Habár a szállítóhajók szolgálatba állítására irányuló munkálatokat a legnagyobb gyorsasággal folytatják, mégsem lehetséges megmondani, hogy a szállítóhajók mikor fognak készen állani a behajózási kikötők elhagyására, hogy aztán a nyílt tengeren egyesüljenek és közösen induljanak a megállapított partraszállási hely felé. A várakozás néhány napja azonban nem elveszett idő, mert föltétlenül szükséges, hogy a flotta az ellenséges tengerészet hadműveletei elől megvédve, zavartalanul biztosíthassa az impozans szállítmány áthajóztatását.

Milanó, október 4. A *Corriere della Sera* jelentése szerint az eddig elfogott törökök száma háromszáz.

Róma, október 4. A király csütörtökön Rómába érkezik, hogy Giolitti-vel röviden tanácskozzék. A király azután Nápolyba utazik, hogy jelen legyen az expedíciós hadtest elindulásánál.

Hadjárat európai Törökország ellen.

London, október 4. A Reuter-ügynökség jelenti Korfuból: Az abruzzi herceg a prevezai parancsnoknak ultimátumot küldött, azzal a tartalommal, hogy az olasz flotta a várost bombázni fogja, ha a kikötőben őrzött hadihajókat át nem adják. A török hajók, amelyeket az olasz parancsnok követel, az arbai öbölben vannak.

Konstantinápoly, október 4. A janinai váli távirata szerint olasz hadihajók tegnap megjelentek Resadie kikötő előtt, de nemsokára azután Preveza irányában eltávoztak. A tripoliszi vilajet ügyvivője jelenti, hogy a kábelt szeptember 30 án éjjel nem vágták el. A szárazföldi vonalakon az érintkezés továbbra is lehetséges.

Konstantinápoly, október 4. Az olasz hadihajók ma ismét megjelentek Prevezában és sortűzet adtak anélkül, hogy az erődöt megtámadták volna. Azután ismét eltűntek. Az olaszok eljárását tüntetésnek tartják.

Atkén, október 4. Az olasz hajóraj parancsnoka felszólította a prevezai kormányzót, hogy az arbai öbölben levő török torpedóhajókat azonnal szolgáltassa ki. A parancsnok huszonnégy órai határidőt adott s kijelentette, hogy e határidő után meg fogja kezdeni a vár bombázását. A parancsnok egyúttal utasította a prevezai kikötőn kívül levő olasz hajókat, hogy a legelső parancsszóra menjenek be az arbai öbölbe. Mindegyik torpedóhajón egy szakasz olasz tengerészeti gyalogság van.

Róma, október 4. Azt az elterjedt hirt, hogy az olaszok az adriai török partokról visszavonják csapatukat, tévesnek tartják, miután Olaszország Törökországhoz intézett ultimátumban az európai török partokra vonatkozó álláspontját minden kétséget kizárólag fixírozta.

Athén, október 4. Leuka közelében tegnap reggel két olasz torpedóhajó elfogott két nagy török szállítóhajót, amely minden ellenállás nélkül megadta magát. A szállítóhajókon sok katona, ló és hadiszert volt. Mind a két hajót Brindizibe vitték.

Róma, október 4. A Sába gőzöson kívül, amelyet tegnap este hoztak Tarentóba, olasz torpedóhajók elfogták a Néva gőzöst és egy

névtelen jachtot, amelyeket szintén Tarentóba vittek. Ezek a hajók, amelyet Korfu közelében fogtak el, *hamis lobogó alatt mentek* és sok török katona és fegyver volt rajtuk. Eddig mindössze négyszáz törököt fogtak el. Egy orvost, továbbá asszonyokat és gyermekeket szabadon bocsátottak. A tisztet és a katonákat a tarentói tüzérségi kaszárnya négy termében helyezték el.

Konstantinápoly, október 4. Olaszországnak azt az állítását, hogy azért volt kénytelen az európai vizeken katonái operációkat folytatni, mert a török torpedók támadást terveztek az olasz partok ellen, hivatalosan megcáfolják. Mikor a torpedók találkozottak az olasz flottillával, üdvözölték azt. Az üdvözlésre ágyutüzzel feleltek az olaszok. Este hét órakor adták át Konstantinápolyban a hadüzenetet, a torpedók pedig délután öt órakor találkoztak az olasz hajókkal. Így nem is tudhattak a hadüzenetről.

Konstantinápoly, október 4. Egy olasz cirkáló a Vöröstengeren üldözöbe vette a török Beki Sefket nevű cirkálót, amely azonban egyben védelmet talált.

Merénylet és bojkott az olaszok ellen.

Konstantinápoly, október 4. A gazdasági háboru megkezdődött. A keleti vasutakat kényszerítették, hogy nyolcszáz olasz alkalmazottját, köztük sok olyan hivatalnokot, akik a vasutat már évek óta szolgálják, bocsássa el. A vasuton a szolgálat és forgalom biztonsága ezáltal nagyon szenved. Az anatóliai vasutak százötven hivatalnokot bocsájtottak el és ezenfelül több száz olasz munkást, kik a bagdadi vasutnál dolgoztak. A török vasutépítésknél is tömegesen bocsájtják el az olasz munkásokat, ami ezeket a munkálatokat egészen megbénítja. Az üzleti forgalom is teljesen pang, mert az anatóliai vevők, akikből sok itteni kereskedő él, a háborútól való félelem miatt elmaradnak. A szaloniki-i vasutigazgatóságot utasították, hogy a kocsiparkot, az ellenség esetleges támadásai elől másfelé helyezze biztonságba.

Szaloniki, október 4. A hatóságok tegnap nyomtatékosan felszólították az itteni olasz cégeket, hogy zárják be az üzleteiket, nehogy kellemetlenségeknek legyenek kitéve. Sok száz olasz alattvaló elutazott a városból. Ma az olasz főkonzul is elutazott.

Konstantinápoly, október 4. Ma nagy néptömeg támadta meg az olasz postahivatalt, szétrombolta a postaszekrényeket és a postaépület kapuját. A tömeg a belső berendezést is el akarta pusztítani, de ebben a megjelent rendőrség megakadályozta. Az olasz postahivatalt ma bezárták.

A béke-kilátások.

Róma, október 4. A politikai körök azt hiszik, hogy Tripolisz megszállása után lehetséges lesz a békekötés. Olaszország nyolcvan-száz millió lirát hajlandó Törökországnak Tripoliszért fizetni. Mihelyt Törökország Tripolisz elfoglalását elismeri, az olasz kormány hajlandó ezen az alapon tárgyalni.

Konstantinápoly, október 4. A nagyvezir megvárja a nagyhatalmaknak válaszát a nekik küldött jegyzékre, azután nyomban az olasz ultimátum alapján elfogadható békejavaslatot fog tenni. Meglehet, hogy ez már holnapután meg fog történni. Konstantinápolyban nagy kedvetlenséget keltett, hogy a tripoliszi arabok nem alkotnak önkéntes csapatokat. Ezzel el van temetve a törököknek le nagyobb reménye.

Konstantinápoly, október 4. A diplomata körök azt hiszik, hogy a további vérontást el lehet kerülni. Nagy fontosságot tulajdonítanak az angol nagykövet két órai látogatásának a nagyvezirnél. A nagykövet azt a sürgős tanácsot adta, hogy Törökország törődjen bele Tripolisz elvesztésébe s igyekezzen Olaszországgal mentül előbb békét kötni.

Konstantinápoly, október 4. Nem lehet többé arra gondolni, hogy Törökország háborus tevékenységét folytatni fogja. A szultán és kormánya nehéz szívvel fogják magukat arra elhatározni, hogy Tripoliszt Olaszországnak átengedjék, de nincs más választásuk, mert a külföldi segítség teljesen elmaradt. Marschall báró azon fáradozik, hogy a török területen tartózkodó olaszok kiutasítását megakadályozza s úgy látezik, hogy a török kormány ezt a kívánságot teljesíteni is fogja.

Konstantinápoly, október 4. Pallavicini ögróf osztrák-magyar nagykövet, aki délelőtt ideérkezett, délután tanácskozott Szaid pasa nagyvezirrel.

Konstantinápoly, október 4. A porta köreiben hirtelen jár, hogy Pallavicini gróf osztrák-magyar nagykövet biztosította a nagyvezirt, hogy Ausztria-Magyarország megtesz minden szükséges intézkedést, hogy a Balkánon a békét biztosítsa.

Konstantinápoly, október 4. Azoktól a nagyhatalmaktól, kik eddig még nem feleltek a porta jegyzékére, tegnap beérkeztek a válaszok. Valamennyi válasznak a tartalma nagyon hasonló és egyöntetűen azt tanácsolják a portának, hogy amily gyorsan csak lehet, kössék meg az egyezséget Olaszországgal.

Konstantinápoly, október 4. A török kormány még nem alakult meg. A pénzügyminiszter és a belügyminiszter vonakodnak az új kabinetben megmaradni. A parlamentet iráddéval október 14-ére hívták össze, azzal a főtartással, hogy addig megfelelő számú képviselő gyűljön össze. Hír szerint az ellenzék heves támadásra készül a nagyvezir ellen. Szaid pasa nagyvezir le akar mondani és Kiamil pasát bízzák meg a kormányalakítással. Kiamilt a portára hívták, ahol később Hilmi pasa is megjelent, hogy Szaid nagyvezirrel a tripoliszi kérdésről tanácskozzanak. Kiamil pasa azonban nem fogadta el a meghívást. Az ifjú törökök azt kívánják, hogy Szaid maradjon a helyén és Dsavid bej legyen a pénzügyminiszter. Az ifjú-törökök proklamációt adtak ki, amely bejelenti egy nemzetvédelmi bizottság szervezését.

Konstantinápoly, október 5. A mai minisztertanács sem döntött véglegesen, hogy Törökország Tripoliszról lemondjon-e, vagy sem. Arra nézve sem történt döntés, hogy a Törökországban élő olaszokkal mi történjék. Elhatározta azonban a minisztertanács, hogy a nemzeti becsületet minden körülmények között biztosítja.

Elfogott kereskedelmi hajó.

Bukarestből jelentik: A Zeusz nevű görög szállítóhajó, amely egy görög cég tulajdona, néhány nappal ezelőtt indult el Brailából. Az Atlantika tengerhajózási társaság 100 vagon fát rakott a hajóra. A fa az olasz-magyar erdőipari részvénytársaság tulajdona volt és azt a gőzösnek Livoronoba, illetőleg Spezziába kellett volna szállítani. Az Atlantika igazgatósága ma Brailából értesítést kapott, amely szerint a Zeuszt a Dardanellákban török hadihajók lefoglalták.

Betiltott újságírói munka.

Róma, október 4. A miniszterelnökség értesítette a lapok tulajdonosait, hogy tripoliszi tudósítók, akiket még szeptember végén kiutasítottak Tripoliszból, jelenleg a Garibaldi nevű páncéloson tartózkodnak és egyelőre semmiféle hirszolgalatot nem teljesíthetnek.

A háboru — klerikális bankspekuláció?

Budapest, október 4. Egy igen beavatott bécsi politikus a Pester Lloydban a következő szenzációs nyilatkozatot tette Olaszország tripoliszi hadjáratáról.

— Itáliának brutális támadását Tripolisz, illetve Törökország ellen, nagyon könnyű magyarázni. Az egész a Banca di Roma-nak területi spekulációja az olasz kincstár terhére. A Banca di Roma klerikális bankalapítás és ez megmagyarázza azt a nyílt szimpátiát is, amelylyel a pápa és a római klérus a hadjárat iránt viseltetik. Törökország a hatalmak oltalmába helyezkedett, hogy ezt az újabb amputálást ne engedjék meg. Ugy látszik, tévedett és ennek a tévedésnek a következményei nem maradtak el. Az új török kormány végleges megalakulása ebben a tekintetben alighanem bővebb felvilágosítást ad. Törökország se Tripoliszt nem adja föl, se önmagát.

Fölemelték a tűzifa árát.

— Az aradi fakereskedők kartelje. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 4.

Még nincs itt a tél, még őszi napsugárban fürdik a déli-korzó publikuma, de az aradi fakereskedők már gondoskodtak róla, hogy a közönség ős kezdetén is dideregjen. Az aradi tűzifakereskedők ugyanis kartelszerű megállapodásra jutottak a tűzifa árának emelését illetőleg és már is jelentékenyen megdrágították ezt a nélkülözhetlen téli szükségletet. Önként két koronával emelték a fa árát.

A háztartáshoz való kellékek mesterséges áremelése szintén járványszerűleg történik most. A petróleum, tea, cukor, kávé, só árának rohamos emelését követi most a tűzifa megdrágítása. A napi életben nélkülözhetetlen élelmiszerekre, mint például a sörre még csak ki mondhatja a közönség a bojkottot; de mit tegyünk a fa árának emelése ellen? Fagyos télen lehetetlen fűtetlen szobában megmaradni. A szegény népek pedig nem engedhetik meg maguknak, hogy a legújabb szerkezetű fűtőkészülékeket alkalmazzák és az ezekben használható, a fánál olcsóbb szénrel, vagy kokszzsal tegyék nélkülözhetővé a hibetetlenül magas árra szöktetett tűzifát. Tűrni kell tehát azt a támadást, amelyet telhetetlen üzletemberek intéznek a védtelen közönség ellen. A mérész ujjtást a fakereskedők az alább olvasható okokkal indokolják meg:

— A famunkások bére — mondta az egyik fakereskedő — hihetetlen módon felszökött. Nemcsak a szállító munkásokat, hanem a fafeldolgozó emberek is folyton több munkabért követelnek és így kényszerítenek bennünket a fa árának emelésére. Nekünk tulajdonképen nem is két koronával kellett volna emelni egy öl fának az árát, hanem 5—6 koronával. De ami késik, nem mulik. Nem adok neki négy hetet és a fák ára ismét emelkedik. A közönség ellehet készülve legalább 20—30 százalékos áremelésre.

Igy vigasztalnak bennünket a fakereskedők. Sajnos nincs módunkban közölni a famunkások nyilatkozatát, hogy csakugyan olyan horribilis béremelésben volt-e részük, amely indokoltá tenné ezt a fájdalmas drágítást?

A rendőri idézés.

— Megjedd álhirlapíró. —

Távirati tudósítás.

Budapest, október 4.

Most jelent meg a budapesti rendőrség feketé könyve, amelyben érdekes bűnügyi történetek, igaz esetek is szerepelnek a száraz statisztikai adatok mellett. Ennek a rendőri lexikonnak egyik legkiválóbb jeleso egy ugynevezett álhirlapíró, akinek soha egy betűje se volt kinyomatva. De azért uton-utfélen hirlapírónak vallja magát a finom szimatjával megérezvén az emberek fején a vajat, kegyetlenül megszarolja közülök azokat, akik nagyon félnek a nyilvánosság napvilágától. Tehát közönséges zsaroló, de mint az ördög, aki szükségből legyet is eszik, a büntető törvénykönyv egyéb paragrafusaiival is gyakran esik szelid karambolja.

Az ilyen embernek anyai bűn nyomja a lelkét, hogy sohase tudja: mikor melyikért ragadják galléron. A sajtónak ezt a névtelen munkását is kirásta a hideg, amikor a minap beállított hozzá a rendőrség kézbesítője s átadott neki egy idézést, amely másnap délelőtt tíz órára Krecsányi rendőrtanácsoshoz invitálta. Az idézés láttára ő maga is nyomban elkezdett idézni. Lelki szeme elé idézte azokat az apró zsarolási büntetéseket és vétségeket, amelyek még nem évílhettek el s kétségbeesetten kérdezte magától: „melyiket szeressem? Melyiket szeressem?” Sehogyse tudta bűneinek bokrádjában megtalálni azt a virágszálat, amelyet most a gomblyukába akar tűzni a rendőrség.

Sok kínos fejtörés után az a gondolata támadt, hogy nem járul személyesen a detektívönök komor színe elé, ahonnan így nem biztos a hazajárlás, hanem elküldi maga helyett a védőügyvédjét. Csakugyan fogta magát s elsielt a főváros egyik legismertebb ügyvédjéhez, aki különösen a szabadlábrahelyezés körül tartja már régóta a magyar rekordot.

Az ügyvéd jól ismerte vendégét, tehát nem sok idő telt el a bemutatkozással. Csak az tartott egy kissé sokáig, amíg a zsarolás világbajnoka nagy kertelés után elmondotta, hogy mi járatban van:

— Idézést kaptam a rendőrségre, doktor ur, — mondta végül szepelve, — de el sem tudom képzelni, hogy mit akarnak velem. De tetszik tudni, a rendőrség nem szokott tréfálni és én most inkább megyek a Rivierára, mint a tömlőbe. Kérem tehát ügyvéd urat, menjen el helyettem holnap délelőtt a detektívönökhöz s tudja meg tőle, hogy — fussak-e vagy pedig fizessek.

Az ügyvéd nem szívesen vállalkozott erre a képviselőre, de a szorongatott ember egyéb súlyos argumentumok közt két darab százkoronás bankjegyet is kirakott eléje.

— Előlegül adom szíves fáradságáért, — mondotta szerényen. — Folytatása következik.

Másnap délelőtt pontosan megjelent az ügyvéd Krecsányi rendőrtanácsos előtt s fölmutatva neki az idézést, udvariasan kérdezte tőle:

— Mi van megint ennek a boldogtalan embernek a rovásán? Ő maga nem is sejtí s engem küldött el, hogy tudjam meg az édes titkot.

A detektívönök olyan kacagásban tört ki, hogy megremegtek bele a hivatalszoba ablakai. Percek teltek el, amíg szóhoz tudott jutni. Az ügyvéd pedig úgy állt előtte, mint egy szanszkrit írás előtt, amelyből nem ért semmit.

— Elgondolhatja doktor ur, — szólalt meg végre a rendőrtanácsos — hogy milyen gazember lehet az ön kliense. Anyi a bűne, hogy már kétós könyvvitellet se tudná valamennyit számentartani. Most is azt hitte, hogy a sok közül valamelyikért felelnie kell, pedig az egyszer nem keresünk rajta semmit. Egyszerűen az történt, hogy a minap nálam járt tanuskodni egy

dologban — s itt felejtette az esernyőjét. Nem tartom olyan urnak, hogy utána küldjem az esernyőt, hát azt akartam, hogy maga jöjjön el érte. Hát csak ezért küldtem neki az idézést.

Az ügyvéd megköszönte a szíves fölvilágosítást s aztán a kétszáz koronás előlegből hordárt hivatott, aki házhoz szállította az esernyőt.

Öngyilkos urileány.

— Titokzatos dráma. —

Távirati tudósítás.

Budapest, október 4.

Ma délben egy órakor Budapesten, szüleinek lakásán halántékon lőtte magát Burián Erzsébet, Burián Béla udvari tanácsos, ügyvéd leánya. Esméletlen állapotban szállították egy szanatoriumba, de még utközben meghalt. A szerencsétlen leány hozzátartozói nem is sejtik, hogy a tizenhétéves viruló szépségű, boldog családi körben élő leányt mi bírta rá a végzetes elhatározásra, amellyel gyászba döntött egy városszerte ismert előkelő uri családot.

Az életunt urileány szülei a Kossuth Lajos utca 1. számú házában, a Ferenciek bazárjának második emeletén laknak. Atyja, Burián Béla, a főváros legtekintélyesebb ügyvédek egyike s városi bizottsági tag, akit közéleti érdemei elismerésül ő felsége csak nemrég az udvari tanácsosi méltósággal tüntetett ki. Anyja, Bogisich Lajos, a budapesti polgári törvényszék volt elnökének leánya.

Ma délelőtt nagytakarítás volt a hétszobás lakásban s a leány maga is segített a házimunkánál. Jókedvűnek látszott s anyjával, valamint otthon levő három fiatalabb fiutesztvérvél vidáman beszélgetett. Félegy óra tájban leányszobájába vonult vissza s ott követte el az öngyilkosságot. Revolverrel halántékon lőtte magát s eszméletlenül terült el a szoba padlóján.

A lakásban senki sem hallotta a lövés zaját s csak néhány perccel később, amikor anyja véletlenül benyitott a szobába, tudta meg a megrendítő esetet. A szoba padlóján eszméletlenül feküdt a leány, halántékából ömlött a vér s kezében szorongatta a fegyvert, amelylyel tragikus tettét elkövette.

A kétségbeesett anya azonnal elhivatott egy közelben lakó orvost, aki megvizsgálta a sebesültet s azonnal látta, hogy az életunt leány állapota reménytelen s ezért azt a tanácsot adta, hogy a mentőkkel szállíttassák el a leányt egy szanatoriumba. Mielőtt a mentők megérkeztek, hazajött a leány atya is, akit szintén teljesen lesújtott a tragikus eset, amely villámcsapásként zúdult a szerencsétlen leány mitsem sejtő családjára.

A mentőkocsin az életunt leányt a Pajorszsanatoriumba szállították s nyomban utána követték kocsin atya, anyja, nagyanja és nagybátyja, Hainiss Géza dr. egyetemi magántanár. A szerencsétlen leány még élt, amikor a mentőkocsin a szanatorium elé érkezett. Felvitették az egyik betegszobába, ahol néhány perc múlva, a nélkül, hogy csak egy pillanatra is visszanyerte volna eszméletét, meghalt.

Hogy a feltűnő szépségű fiatal urileány miért követte el az öngyilkosságot, azt nem tudják, mert levelet vagy írást, amely végze es elhatározását megmagyarázná, nem hagyott hátra. Hozzártartozói azt hiszik, hogy beteges idegessége miatt szánta magát halálra, de azt is beszélnek, hogy boldogtalan szerelem adta a kezébe a fegyvert. A tragikus eset által mélyen sujtott család iránt városszerte általános részvét nyilvánul meg.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Csütörtök: A rejtélyes ember, színmű. (A. bérlet.)

Péntek: Bánk bán, opera. Diszeloadás. (B. bérlet.)

Sombat: Dollárkirálynő: operett. Új bemutattással. (C. bérlet.)

* A rejtélyes ember. Az aradi Nemzeti Színházban ma este De Lorde és Bienet francia írók, A rejtélyes ember című drámáját játszották féligélt nézőtér előtt, siker nélkül. A rejtélyes emberrel már egy ízben foglalkoztak a lapok temesvári előadása révén, amikor vagy hatan lettek rosszul a nézőtérén a darabban előforduló rémes jelenetek következtében. A darab természetesen megbukott Temesváron, de megbukott a budai nyári színpadon is. A drámában előforduló rémjelenetek csak kevés embert vonzottak a színházba és a kevés közönségnél is különböző hatást váltottak ki. Némelyek ásítottak, mások nevettek, s azt hiszem az előbbieknél volt igazuk, mert a tisztán rémitgetésre alapított darab egy teljesen humormentes, unalmas bohózzá laposodott. Voltak olyanok is, akik felvonás alatt eltávoztak, de nem az idegzetük, hanem az esztétikai izlésük nem bírta az előadást. Némelyek kitartóan vártak, hogy mikor következnek már a végletekig izgató jelenetek, de ezek csalódottan távoztak. Azt hiszem Temesváron valami különösen nagyszerű előadásban került színre a darab, mert azt nem merem hinni, hogy a selejtes rémdráma tulontul elnyújtott érdektelen és tartalmatlan cselekménye (ha ugyan szabad ezt a szót használni) valakit is illúzióba tudott volna ragadni. Pedig a színészek mindent megjátszottak, amit csak lehetett. Az egész előadás alatt úgy beszéltek, úgy járkáltak, mintha a darab végén mindnyájuknak meg kellene halni. Pedig csak a legvégső jelenetben fojtja meg egy örült (Keszler) a bátyját (Beregi) a közönség elfojtott nevetésének halk kísérete mellett. — A színészek általában többet produkáltak, mint amennyit a darab megérdemelt, ami viszont a rendezőről nem mondható el. Volt az előadásnak egy szenzációja is, amely kellemesen lepte meg a közönséget, Keszler ma oly természetesen beszélt, olyan egyszerű és diszkrét eszközökkel dolgozott, hogy alig akartunk hinni az érdekeinknek. — S hogy végül a darabról mégis mondjunk valami jót, a függöny háromnegyed 10 órakor végleg legördült. Opál.

* Az új Király színház. Budapestről jelentik: Beöthy László egy érdekes tervét szándékozik megvalósítani a jövő év folyamán. A Király színház két oldalán lévő házakat, melyeket már régebben megvett, lebontatja és az illyképen nyert területet arra használja föl, hogy a színházat megnagyobbítsa. Beöthynek régi vágya, hogy olyan nagy színpada legyen, mely hatalmas tömegjelenések bemutatására alkalmas; az „Oedipus” cirkuszi előadása még inkább meggyőzte egy nagy színpad szükségességéről. A meg bővitendő színházban tehát főképp a színpad kiterjesztésére fogják a legnagyobb gondot fordítani. Természetesen ennek megfelelően a nézőtér is nagyobb lesz és a páholyok száma emelkedni fog.

* Bánk bán. Érkel örökbecsű operáját, az elmúlt szezonban oly nagy sikerrel felújított Bánk bánt pénteken játssza újra az aradi színtársulat. Az operát a vértanú gyászünnepélye alkalmából adják elő és a színtársulat nagy előkészületeket tesz, hogy a diszeloadás a gyászünnep jelentőségéhez méltó legyen.

* A párisi luna-park. (Óriási látványosság az Apollóban.) A kinematográfiának kétségtelenül fontos kulturális hivatása van: megismertetni az emberiséget mindazokkal a nevezetességekkel, melyek távol vannak tőlünk s így a kiváltságosakon kívül másnak minden módjában, hogy szemlél szembe láthassa mindazt, amiről olvasott és beszélni hallott. Az eredeti, helyszínen készült mozgófénykép felvételek a legapróbb nüanszában is élethűen mutatja be az előttünk ismeretlen, látni vágyó nevezetességet. Ilyen a párisi luna-park is. Minden könyvolvasó ember ismeri a luna-park híreit. A mulató világváros éjszaka a luna-park csodás fénye köré gyülekezik, ahol a legmodernebb s a legelképzelhetetlenebb szórakozások állnak rendelkezésre a közönségnek. A filmgyár eredeti felvételek nyomán pompás képet készített a tündérhelyről, mely a franciák büszkesége. A látványosságot az aradi Apolló színház megszerezte és csütörtöki műsorán bemutatja Az élet játéka című amerikai drámával együtt. 177

* A manikűr szalonban utóljára kerül színre az Uránia színház csütörtöki előadásában. Annak a nagy érdeklődésnek dacára, amellyel az aradi közönség az összes előadásokban fogadta az érdekesítő erkölcsrajzot, az újabb szenzációs termékei a mozgófénykép színművészetnek, melyeket az Uránia igazgatósága már megszerezett előadásra, leszorítják a műsorról. A manikűr szalon. Mint az Uránia eddig bemutatott nagy drámái és erkölcsrajzai, úgy a „Manikűr szalonban” is nagy sikert aratott. Az érdekesítő és szellemesen beállított, megrendezett történet megtette a hatását és milyen feszült figyelemmel szemléli a közönség a manikűr szalon bódító, heves mulatozásait, époly általános derűtséget keltenek a pompás kép humoros részei. A vidék legnagyobb mozgófénykép színházai versenyeznek már azért, hogy megszerezzék előadásra a manikűr szalon, mert a kitűnő kép magyar előadási joga az aradi Urániáé. A csütörtöki összes előadásokban színre kerül még a nagyhatású erkölcsrajz, hogy azután az új műsor szenzációs slágerének adjon helyet. 175

Gyilkos házaspár.

(Megölt aradmegyei paraszt Don Juan.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 4.

Egy kis aradmegyei községben, Köveden (Kujed) az éjszaka különös ravaszsággal kísérelt gyilkosságot követni el egy ottani jó módú házaspár *Stepán Tódor* 31 éves földesgazda és 26 éves szép felesége. Lakásukra csábították *Konopán Miklós* fiatal gazdát és együtt erővel agyonverték.

Stepán Tódornak hosszú időn keresztül jó barátja volt *Konopán Miklós*. Később azonban összekülönböztek, sőt kérelhetetlen harag fejlődött ki közöttük, mert *Konopán*, akinek harminec esztendősi léte már öt gyermeke van, szemet vetett *Stepán* csinos feleségére. *Stepán* nem viszonozta *Konopán* érzelmeit, sőt mindenféle módon igyekezett őt magától távol tartani. Az erőszakos ember azonban nem tartotta és állandóan üldözte szerelmével az asszonyt. *Stepán* maga is figyelmeztette, hogy hagyjon fel a tolokodással, mert nagyon megjárja, de ez sem használt. A *Stepán* házaspár erre elhatározta, hogy megöli az állhatatos udvarlót.

Tegnap este *Stepán* találkozott az utcán *Konopán*nal.

— Kedves barátom — mondotta *Stepán* — tudom, hogy szereted a feleségemet és arra is rájöttem, hogy ő csak téged szeret. Én nem akarok közzétek állani, gyere hozzánk ma estére én majd összehoronállak benneteket.

Konopán kapott az alkalmon és este meg is jelent *Stepán*éknál. A házaspár nagyon szívesen fogadta. Az asszony vacsorával várta, meg jó pálinkával, amivel ugyancsak kínálhatták a vendéget. Addig kínálhatták, míg *Konopán* éjfél felé teljesen elázott. Akkor a házaspár egy-egy dorongot ragadott és azzal addig verték a szerencsétlen szerelmeit, amíg csak élet volt

benne. Azután, mintha semmi sem történt volna, nyugodtan lefeküdtek.

A gyilkosság csak reggel derült ki. A szomszédok azonnal jelentést tettek a dologról s a csendőrök a gyilkos házaspárt azonnal bekisérték a község házára. Kihallgatásuk alkalmával nem tagadták tettüket, de azzal védekeztek, hogy nem tudtak szabadulni *Konopán* üldözésétől. A csendőrök a gyilkos házaspárt a kihallgatás után bekisérték az aradi ügyészség fogházába.

Fegyelmi vizsgálat a mentő-egyesület igazgatója ellen.

— A választmány határozata. —

(Saját tudósítónk telefonjelenése.)

Budapest, október 4.

Kinost feltűnést keltett néhány nappal ezelőtt egy budapesti estilap cikke, amelyben a legkülönbözőbb visszaélésekkel vádolta meg *Kovács Aladárt*, a budapesti Mentő Egyesület igazgató-főorvosát. Elmondta többek között a cikk, hogy a főorvos a mentők pénzét saját céljaira használja fel és a jótékony célra összeadott pénzekből fejedelmileg költenek. Az adatokat a cikkhez az egyesület ellenőre és egyik orvosa szolgáltatta.

Mint Budapestról jelentik az Önkéntes Mentőegyesület választmánya mai napon tartott ülésén foglalkozott *Kovács Aladár dr.* igazgató főorvos által önmaga ellen beadott fegyelmi kérvénnyel. Az egyesület elnöke, *Karácsonyi Jenő* gróf nem látott okot fennforogni fegyelmi vizsgálat megindítására s csupán a közönség megnyugtatására határozta el a gyűlés az előzetes vizsgálat megtartását, amelynek keresztöltvitelére *Rohonczy Gedeon* elnöke alatt öt tagu bizottságot küldtek ki az igazgatóságból. *Rohonczy Gedeon* indítványára elhatározta a gyűlés, hogy a közönség tájékoztatása céljából a következő nyilatkozatot teszi közzé:

„Egy budapesti estilap a Mentő egyesület igazgató főorvosát nemcsak hivatali működésében, hanem egyéni tisztességében is meggyanúsító vádakkal illette. A felhozott vádak az egyesület elnökségére és igazgatójára is, mint azokra, akik az általános visszaélést éveken át türték, árnyat vehet. Ez okból a ma megtartott ülés a következőket jelenti ki:

— Legjobb meggyőződésünk, hogy a mentési szolgálat hű és köteles teljesítése egy alkalmazott működő orvosaink és tisztviselőink részéről, mint egyesületünknek önzetlenül, minden anyagi érdek nélkül működő tagjai révén, kifogástalan. Kijelenti továbbá, hogy legjobb tudomása szerint visszaélés, vagy inkorrekttség nem fordult elő. Mindazonáltal az általánosságban elhangzott vádakra nézve az előzetes vizsgálatot elrendelte. Egyben a támadó cikkhez adatokat szolgáltatott egyik orvos és az ellenőr ellen a fegyelmit szintén megindítja és őket állásukból felfüggeszti.”

Kovács Aladár egyébként a napokban kijelentette, hogy a cikk miatt sajtópört is indít, ha az ellene indított fegyelmi eljárás befejeződik. Amint a mai ülésből kitűnik, *Kovácsnak* az egyesület vezetőségében néhány jó embere van és így kétséges, hogy a vádak miatt fegyelmileg elítélik-e? Ha pedig fegyelmileg felmentik, akkor — a sajtótörvény hiányossága következtében — a bíróság a cikk szerzőjének nem engedí meg a bizonyítást, hanem a fegyelmi eljárás alapján mond ítéletet. *Karácsonyi gróf*, ugylátszik, ma azért igyekezett a *Kovács* fegyelmit kérő beadványát elutasíttatni, hogy azután a cikk szerzőjének a bíróság előtt szabad keze legyen a bizonyítás tekintetében.

Aradi kisasszonyok főzőtanfolyama.

— Három hónapos kurzus. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 4.

Hasznos és érdekes aradi női szakiskola tervével foglalkozik a budapesti Szeréna nőképző-egylet. A jótékony célú és nagyhasznú egyesület, amelyet egyik tevékeny alapítójáról, *Miklóssy-Nikolits Szeréna* bárónőről neveztek el, Budapesten a Vas-utca 3. számú házában tart fenn urileányok számára továbbképző intézetet, amelyben felekezeti különbség nélkül állnak rendelkezésre a praktikus tudásukat tovább fejleszteni, gyarapítani óhajtó fiatal hölgyeknek.

A Szeréna nőképző-egylet, amelynek gróf *Batthyány Zsigmond* az elnöke, tevékenységét ki akarja most terjeszteni a nagyobb vidéki városokra is. Az egyesület részéről *Miklóssy-Nikolits Szeréna* bárónő ma Aradon járt avval a tervvel, hogy itt a nőképző-egyesület három hónapos főzőiskola-tanfolyamot nyit urileányok számára.

A mai családi élet már nem nyújt olyan könnyen alkalmat a fiatal lányoknak arra, hogy a régi jó idők példájára otthon, anyjuktól tanuljanak meg főzni, a Szeréna nőegylet tehát feltétlenül hasznos munkát végez akkor, amidőn alkalmat nyújt az aradi urileányoknak arra, hogy megtanuljanak főzni s a rengett mellett a főzőkanalat is jól forgathassák. Természetesen a tervezett főzőiskola tanfolyama nem olyan rendszerű lesz, mintha tanítványaiból megannyi jövőbeli hivatásos szakácsnőt akarna képezni, másrészt azonban azt sem fogja egyedüli rendeltetésének tartani, hogy csupán gourmandok számára komplikált és különleges ételék készítésére oktasson. A Szeréna nőképző-egylet aradi főzőtanfolyamán egyszerűen és izletesen sütni főzni tanítanak majd és pedig az egyszerű magyar ételektől kezdve a raffinált francia konyháig mindent, úgy, hogy a tanfolyamot elvégző urileányok minden méretű háztartás önálló vezetésére vagy felügyeletére képesek legyenek.

A Szeréna nőképző-egylet hasznos munkájához meg akarja nyerni Arad valamennyi jótékony egyesületének közreműködését és arról már biztosították illetékes helyen, hogy a főzőiskola támogatása elől a város sem zárkózik el. A város támogatás gyanánt ingyen helyiséget bocsát a tanfolyam rendelkezésére. — A tanfolyamra a nőképző egyesület szegénysorsú leányokat teljesen ingyen vesz fel s a jobbmódúak is csak mérsékelt tandíjat fizetnek.

A főzőiskola tanítványai által készített próbaételeket a nőképző-egylet, mint ilyen esetekben szokásos, fogyasztásra szánta és azt tervezi, hogy az ételeket állandóan igen olcsó áron kiméri és ezzel a város élmezésének olcsóságán is segít. A főzőiskola minden valószínűség szerint még november elején megnyílik és három hónapig tartó kiképzést ad a főzés tudományában a kétségtelenül nagy számban jelentkező urileányoknak.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (6jellel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak 6jellel használható)	
mellékállomás — — — — —	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály — — — — —	151
Nyomda — — — — —	151

HIREK.

Sulkovszky hercegnő házassága.

(Panaszos távirat Berlinből Aradra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 4.

Aradváros árvaszéke holnap tartandó ülésében akart dönteni a fölött: vajjon helyt adjon-e Sulkovszky Ida hercegnő ama kérelmének, hogy engedtesse meg neki a női meene-tel Schmettow Bernát grófhhoz, vagy pedig a hercegnő gondnokának, Haliczky Árpádnak, a házasságot ellenző véleményét fogadja el és megtagadja hozzájárulását a házassági engedélyhez. Ha a kérdést teljesen korrektül akarja az árvaszék feltenni, akkor ez a második része tárgytalan, mert mint az Aradi Közlöny megírta, ebben a házassági problémában a hercegnőt nem Haliczky Árpád, hanem Parecz Béla dr. ügyvéd, mint az aradi árvaszék által felkért „ügygondnok” képviseli. Tehát most már Parecz dr. véleményét fogja mérlegelni az árvaszék, azonban nem a holnap tartandó rendes heti ülésén.

Parecz dr. még nem készült el az ügyre tartozó rengeteg adathalmaz áttanulmányozásával és így nem szerkesztette meg azt a véleményes jelentését sem, melyet tőle az árvaszék vár. A döntés ezek folytán néhány napi halasztást szenved és mint értesülünk, az árvaszék a legközelebbi napokban rendkívüli ülést szentel a régóta huzódó ügy végleges elintézésének.

Azonban mielőtt még Parecz dr. a hercegnő egész életére kihatóan megbízatásához képest a házasság ügyében funkciót teljesített volna, ezt megelőzőleg, a mai nap folyamán is alkalma nyílt érte cselekedni.

Sulkovszky Ida hercegnő ugyanis ma a következő táviratot intézte hozzá Berlinből:

„Haliczky ismét Berlinben van, gondnoknak adja ki magát és újból hajszát indít ellenem, hogy a házasságot megakadályozza. Kérek védelmet.”

A sürgöny a késő esti órákban érkezett és így Parecz dr.-t intézkedései felől nem volt módunkban megkérdezni.

Azonban abból a körülményből, hogy az aradi árvaszék öt, egy speciális esetre és a gyakorlatban teljesen szokatlan módon nevezte ki ügygondnokul, valószínűnek tartható, hogy Parecz dr. a hercegnő kérelmére valami megszéhható intézkedéseket nem tehet. Ez annál is inkább valószínű, mert az árvaszék pár nap mulva dönt az ügyben.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Változékony felhős idő várható, elvéve esővel, és némi hőemelkedéssel. — Távirati prognózis: Elvéve csapadék, enyhébb. — A hőmérséklet déli tizenkét órákor 14-8 Celsius fok.

— Ünnepi istentisztelet. Szép ünnepély volt ma az aradi várban Ófelsége névnapja alkalmából; hozzájárult az ünnepély fényéhez és sikeréhez a Ferenc téri polgári iskola ének-kara, mely most másodszor működött közre az isteni tiszteletnél. 9 órákor a vár templomában az aradi helyőrség összes tisztjei, ezek családjai és az összes csapatok jelenlétében ünnepélyes isteni tisztelet volt. A katonazenekar a nála megszokott precizitással egyházi zenedarábokat adott elő, míg az említett iskola ének-kara szép egyházi dalokkal emelte az ünnepélyes mise által létrehozott hangulatot. A közönség örömteljes áhitattal hallgatta a gyönyörű melódiákat. Elismerés illeti meg, úgy az egyes énekeseket, mint az énekkart. Kár, hogy a városi közönség nem vett részt az isteni tiszte-

ten. — A minorita templomban is volt ma isten tisztelet, amelyen a városrésztől Kádas Kálmán főjegyző vett részt.

— Október 6. Aradon. Berzeviczy Albert, a Képviselőház elnöke, aki tudvalevően a képviselőház küldöttségét vezeti az október 6-iki gyászünnepélyre, csütörtökön este a feltiz órákor induló személyvonattal Desewffy Arisztid elnöki tanácsos kíséretében utazik Aradra, ahol a Fekér Kereszt szállóban száll meg. A képviselőház küldöttsége úgy a szoboraál, mint a vesztőhelyen fog koszorút elhelyezni. Berzeviczy Albert elnök október 6-án visszatér a fővárosba. A Budapestről való elinduláskor a személyvonatnál nem rezerválnak külön kocsikat, minthogy a képviselők legnagyobb része a már holnap kezdődő parlamenti szünet következtében vidéken tartózkodván, amugy is a vidék különféle pontjairól fog Aradra a gyászünnepélyre utazni. Varjassy Lajos polgármester fogadja az érkező vendégeket, október 6-án reggel 9 órákor gyászmise lesz a minoriták templomában, az istentisztelet után a vértanúk szobra elé vonulnak, ahol a gyászünnepély lesz. Itt helyezi el a képviselőház koszoruját Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke, a munkapárt koszoruját egy képviselő, a főrendiházat Gaál Jenő főrend, a függetlenség és 48-as párt koszoruját Kun Béla, a Kossuthpárt koszoruját Barabás Béla, a pártonkívüli függetlenségek koszoruját pedig Preszly Elemér orsz. képviselő. A szobortól a közönség a képviselőház küldöttségével együtt a vesztőhelyre zarándokol, ahol a különböző küldöttségek vezetői mondanak beszédet. Október ötödikén este és hatodikán délben a Fekér Keresztben lesz a vacsora, illetve az ebéd.

— A novemberi katonai előléptetések. A novemberi katonai előléptetésekre vonatkozólag már minden szükséges lépést megtettek. Az előléptetési javaslat még Sühnaich báró volt hadügyminiszter műve s teljesen érvényesül benne az exhadügyminiszter azon elve, hogy az előléptetési viszonyokat javítani kell. Így a májusi előléptetésekhöz viszonyítva több főhadnagyot léptettek elő századosná, ellenben negyvennel kevesebb hadnagy lépett elő főhadnaggyá. Századosokká léptek elő azok a főhadnagyk, kik 1902 május 1-én kapták meg kinevezésüket Szárits Miklós főhadnaggyig bezárólag. Főhadnaggyokká léptek elő az 1906. május 1-én kinevezett hadnagyk Baisiu János hadnaggyig inkluzíva, végre hadnagyk lettek az 1908. novemberében kinevezett zászlósok egész Weigl Gyula zászlóságig.

— Tisza István gróf — kereskedelmi miniszter? A Magyar Hirlap ma esti száma egy különös politikai kombinációt kürtöl világgá. A fővárosi estilap találgatása szerint Lukács László a kereskedelmi tárcát csak a jövő évi költségvetés biterjesztéséig vállalja, amikor is Tisza István gróf veszi át tőle a tárcát. Bizonyos politikai körök ujabban, uylátszik, kedvüket találják abban, hogy minden lehető-lehetetlen alkalommal Tisza István névéhez fűzik találgatásikat.

— Kikiáltották Portugáliában a monarchiát. Brüsszelből jelentik: Állítólag teljesen megbízható forrásból az a hír érkezett ide Portugáliából, hogy ott tegnap újból kikiáltották a monarchiát. A monarchista felkelők vezérét, Conceira kapitányt, tegnap Észak-Portugália négy nagy városában a lakosság lelkesedéssel fogadta. Ezekben a városokban az egész katonaság csatlakozott Conceirához, aki így meg erősödve folytatta az utat az ország déli részébe.

— Mentőkurzus Aradon. E hó 27-én és 28-án Aradon a budapesti önkéntes mentőegyesület kiküldöttje vezetésével a munkások számára mentőtanfolyam lesz. A tanfolyam szervezésén Stengl Andor ipari főfelügyelő fáradozik, aki akciójába a gyárakat és iparte-
lepeket is belevonja.

— Fél napi fuvarért — hetven fillér. Az idei hadgyakorlaton az volt a jelszó: minél harciasabb, háborúhoz hasonlatosabb legyen a gyakorlat. Ennek a harci jellegnek a nevében a biharmegyei Békényéren Biró Albert földmives lovait az átvonuló katonák a gazda minden tiltakozása dacára betogták málfaszállításra. Fél napig járiak „háboru fuvarban” Biró Albert lovai és ugyancsak elcsigázva tértek haza. A dárék gazda kegyetlenül káronkodott a rajta esett méltánytalanság miatt. De igazában még csak akkor keseredett el, amidőn „a hadgyakorlaton teljesített fél napi előfogatszolgáltatás váltása” hangzatos címen kártérítést kapott a katonai kincstártól. Kerek hetven fillért kézbesítettek Biró Albertnek. Ezzel azonban a dolog nem ért véget. Hazai Samu honvédelmi miniszter címére a napokban egy postai utalvány érkezett. 70 fillért küldött a miniszternek Biró Albert Békényérről, az utalvány szelvényére pedig a következőket írta: „Kérem igen szépen kegyelmes jó uram az katonai kincstár 70-ven fillért küldött nekem hogy a lovaimat 11 óra hosszat zargatta. Tessen véle megjavítani a gyenyeralisok fizetését.” A miniszteriumban nem a mulatságos oldaláról fogták föl Biró Albert hetven filléres küldeményét, hanem nagy és szigorú vizsgálatot indítottak, hogy melyik ezred fuvaroztatott fél napon át 70 fillérért Biró Albert lovaival. Békényéren híre is ment már Biró gazda sikerének és azok a békényérik, akik egy és más sérelmet szenvedtek a hadgyakorlatok alatt, már gyártják — a pénz utalványokat a honvédelmi miniszter címére.

— Kártyabarlangból a — halálba. A minap Kivárdán öngyilkosságot követett el egy 50 évesnek látszó intelligens ember, akinek személyazonosságát nem tudták megállapítani, noha levelet is hagyott hátra. A kivárdai főszolgabíró lefénnyképezette a holttestét és megküldte az ország összes rendőrhatalóságainak, remélve, hogy talán így fognak az öngyilkos személyi adataira rájönni. Váratlanul azonban becses nyomokat találtak.

Az egyik mellényzsebben összerongyolt papírdarabon ez volt olvasható: „P.ósz, Hajdusoboszló.” A főszolgabíró megkereste tehát a nyomozás megejtése céljából a szoboszlói rendőrséget, mely magállapi otta, hogy az öngyilkos azonos Szücs Bilit dr.-ral, az ottani közjegyzői iroda alkalmazottjával. Szücs igen változatos pályát futott be. A tanári pályára készült, öt évig működött is egy középiskolában, azután a jogi pályára lépett. Dolgozott közjegyzői irodában, 1890-ben Hajdusoboszló város árvaszéki ülnökévé választották, egy helyi lapot is szerkesztett, majd letéve az ügyvédi vizsgát, ügyvédi irodát nyitott. Bános manipulációi miatt azonban megfosztották ügyvédi gyakorlatától és börtönbüntetést is szenvedett. Kiszabadulva Padrah Sándor kir. közjegyző irodájában dolgozott, jövedelme azonban nem volt elég mulatságaihoz: iváshoz, kártyához, amikbe bánatát ölte az egyre jobban züllésnek indult tehetséges ember. A mult héten szerdán Cseke Gábor szoboszlói lakostól egy földvételi ügyből 100 koronát vett fel Futó András részére. Ezzel a pénzzel és a felektől kikunyorált 50-50 koronával Debrecenbe utazott, ahol a kávéházakban, vendéglőkben mulatozott. Eközben egy kártyabarlangba tévedt, ahol a sipisták teljesen kifosztották. Kétségbeesve, hogy az elvesztett pénzt nem tudja pótolni, megmaradt néhány forintjából jegyet váltott Kisvárdára és ott agyonlőtte magát.

— A kereskedők házának. Limbeck János ur 100 koronát, Roth Testvérek urak 40 koronát adományoztak az Aradi Kereskedők Köre házépítési alapja javára, amely adományért ezuton is hálás köszönetet mond Tedeschi Viktor elnök.

— Színészek a törvényszéken. Szegeden most nagy bűnpört tárgyal a törvényszék. Egy csanádapácai dussgazdag parasztember megölte az apját a most gyilkosság miatt került az esküdtszék elé. A csanádapácai monstrebbűnpör keddi esküdtszék tárgyalásán különös incidens történt. Egy béres kihallgatása adott erre alkalmat. Hevessy Kálmán elnöknek arra a kérdésére ugyanis, hogy mi a foglalkozása, ez a párbeszéd következett:

Tanu (kiegyenesedve, fontoskodással): *Színészeknek váltam be.*

Elnök: Melyik társulatnál van?

— *Mariházy Miklósnál.*

Nagy derűtlenség és kacagás kísérte ezt a dialógust. A tanu ugyanis semmiben sem különbözik a béresesektől — mert az. Néhány héttel ezelőtt legalább még az volt a becsületes foglalkozása. Nehézszerű, fontoskodó parasztleány, valami bajszfőle is pelyhedzik az álán és kopasz a tarkója. Ez színész? — nem, talán mégsem. És a hallgatóság kacagásába hirtelen szisszegés vegyült. Az esküdtszék tárgyalást ugyanis a szegedi szintársulat néhány tagja is meghallgatta, akik meghökkenetek ezen a humoros jeleneten. Föllázdát az önértékük és püsszegték. Amikor a tanu szembesítették Harangozó Ferencsel, az egyik vádlottal, az azt mondta a tanu vallomására, hogy „csak színészi tettetés”. Ujból meghökkenés a színészkolónián. És a végén csattant az ostor. Amikor a tanu megesketéséről volt szó, Huszár János dr. védő kifogásolta a tanu vallomását és véletlenül azt találta mondani, hogy *színészkedett*. Erre aztán fölzdudtak a színészek és erősen püsszegték. A humoros törvényszéki esetnek azonban lesz még más folytatása is. Az egyik jelen volt színész, Baróti József szordára társulati ülést hívott egybe, amelyen tiltakozni fognak az ellen, hogy ilyen módon kompromitálják a színészetet.

— Halálos baleset Gyorokon. Végzetes baleset történt ma Gyorokon Mayer Samu aradi szőlőbirtokos szőlőjében. Mayer alkalmazottait a szüretre való előkészület foglalta le, a hordókat készítették elő, tisztogatták a kiegészítőket. Vajda Alajos kádármeister egy negyven hektoliter ürtartalmu hordót égetett ki, azonban nem járt el a kellő óvatossággal s így a hordó belsejében levő spiritusz felrobbant. A robbanás ereje szétvetette a hordót s a nagy erővel repülő dongák Vajda állapotát szétzúzták, koponyacsontját több helyen betörték s balkarján is súlyos sebeket ejtettek. Haldokolva szállították lakására. A nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlenségnek Vajda gondatlansága volt az oka.

— Megölték a fiukat. Komáromból jelentik: Szabó Lajos nagymenyéri gazdát, akit az esküdtszék gyújtogatás miatt 9 hónapi fogházra ítél s aki most feltételes szabadságon volt otthon, ma reggel saját kutjában halva találták. A csendőrség eleinte azt hitte, hogy Szabó öngyilkossági szándékból ugrott a kutba, később azonban megállapították, hogy a fejére mért ütésektől halt meg és csak holtan került a kutba. A gyilkosság gyanúja Szabó édesapjára irányult, aki be is ismerte bűnét, de azzal védekezett, hogy fia részegen neki támadt és meg akarta ölni. A fiát önvédelemből ütötte agyon, a holttestet felesége segítségével dobta a kutba. Ugy Szabót, mint a feleségét a csendőrök letartóztatták.

— Evangelikus pap zsidó temetésén. Csabáról jelentik: Szép jelét adta vallási türelmességének és a keresztényi szeretetnek Russ Zoltán gádorosi ev. lelkész. Gádoroson meghalt Pollák Mór 63 éves zsidó kereskedő. A nagy ünnep miatt rabbit nem vihettek temetésére, Russ Zoltánt kérte fel a család a gyászbeszéd megtartására, az evangelikus lelkész készséggel tett eleget a kívánságnak és megható gyászbeszédet mondott a koporsó felett és a temetőbe is kikísérte az elhunytat.

— A polgármesteri hivatal nem „vétkes.” Egy fővárosi estilap tegnap a következőket írta: A honvédővegy kérése. Ilyen című hírnkre vonatkozólag a miniszterelnökség kijelenti, hogy az az akta, melyről a hírből szó volt, július elején érkezett a miniszteriumba, ottan 4178. szám alatt elintézték két nappal megérkezte után. De mert nem volt rendesen felszerelve, visszaküldték az aradi polgármesteri hivatalhoz, hogy ott a hiányzó szükséges iratokat csatolják hozzá. Az aradi polgármesteri hivatal azonban mindezekig nem válaszolt az átiratra és így nem a miniszterelnökség, hanem az aradi polgármesteri hivatal vétkes a mulasztásban. A polgármesteri hivatalban érdeklődünk az ügy iránt és ott azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az utóbbi hónapokban három ilyen kérvény ment fel a miniszterelnökséghez és ott kettőt elintézték, a harmadikat visszaküldték még hiányzó okmányok beszerzése céljából. Minthogy az érdekelt fél még mai napig sem küldötte be a szükséges iratokat, a polgármesteri hivatal nem küldötte vissza a miniszterelnökséghez a kérvényt.

— Balázs István épelméjű. Balázs István temesvári rablógyilkos ügyében Fehér Antal központi vizsgálóbíró tegnap befejezte a vizsgálatot és az ügy iratait áttette az ügyészséghez, amely már legközelebb megszerkeszti a vádiratot. A törvényszéki orvosok véleménye szerint, amely már elkészült, Balázs István teljesen épelméjűnek találtatott. Ugy értesültünk, hogy a védelem ellenőrző orvosaiért kirendelését fogja kérelmezni, állítólag azért, mert Balázs Istvánt édesanyja, mint kis gyermeket elejtette és akkor Balázs fején megsérült.

— Nyilvános kereskedelmi tanfolyam. Az Aradi Kereskedők Köre a kereskedelmi alkalmazottak szakszerű továbbképzése érdekében az ideán kereskedelmi szaktanfolyamot szervez. A tanfolyam, amennyiben kellő számu jelentkező lesz, az előző évi tanfolyamoktól eltérően kilenc hónapig fog tartani, nyilvános jellegű, és vizsgálatait miniszteri kiküldött jelenlétében tartja meg. A tanfolyam tárgyat: 1. Számtan heti 2 óra. 2. Könyvitel heti 2 óra. 3. Fogalmazás és levelezés heti 2 óra. 4. Jogi és közgazdasági ismeretek heti 1 óra. 5. Földrajz és áruismeret heti 1 óra. A tanfolyam előadói az aradi felső kereskedelmi iskola tanárai lesznek. Tandíj havi 2 korona, a beiratási díj 2 korona. A tanfolyamra minden aradi kereskedelmi alkalmazott jelentkezhet, női alkalmazottak szintén felvétetnek. A tanfolyamra október 15-ig jelentkezhetni Somogyi Gyula dr. felsőkereskedelmi iskolai igazgató urnál, továbbá az Aradi Kereskedők Köre hivatalában Dönes Ármán másod titkár urnál Hászinger-utca 5. sz. alatt.

— Értesítés. Ezton értesítem úgy a vidéki, mint a helybeli m. t. rendelőmet, nemkülönben az uri hölgyközönséget, hogy tekintettel az őszi szezon angol női divat tökéletességére, Aradon a Thököly-tér 7. sz. alatt levő női ruhákat készítő műtermemben — fővárosi nivó szerint — férfi munkáerőket alkalmaztam s így módomban áll a legkényesebb igényeket is kielégíteni. Készítek a legújabb angol és francia divat szerinti ruhákat a leggyorsabbtól a legcsinosabbig. Teljes tisztelettel: Staudt F.-né, Thököly-tér 7. l em.

— Fűtési idény közeledtével ajánlok a n. é. közönségnek elsőrendű porosz szalon kőszent, légszusz-kokszot és aprított száraz tüzfát házhoz szállítva. Altman Ede Wesselényi-utca és Kis Ernő utca sarok. Telefon 46. 4526

— A legújabb női táskák. bőr díszmúlárak valódi francia és angol illatszerek és más pipere cikkek megérkeztek, valamint fésű és kefe árak, cócós lábtörölők, fürdő gyékények parquet kefék és beeresztő paszták legnagyobb választékban és legolcsóbban beszerezhetők Hegedüs Gyula cégnél Aradon. 4638

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izso kölcsönző-intézet, Aradon. E cég vásárol könyvtárakat és hangjegyeket. 2322

— Felhívjuk az olvasó közönség szives figyelmét a Csipke Áruháznak mai lapunkban közzétett érdekes hirdetésére. 6927

— Geréb dr. jogi szemináriuma Kolozsvár, Farkas utca 5. szám. (A régi színház mellett.) Kiváló sikerrel készit elő jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára, igen jutányos díjazásért. Három hónap alatt doktorátushoz juttat. A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve. 4821

— Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Francia likörök legbiztosabb készítésére — házilag — a liköraroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 4501

TARKASÁGOK.

★

(Igy se jó, úgy se jó.) Csinos szobalány állított be a helyszerzővel egy aradi ügyvéd házába. Az ügyvéd felesége elégedetlenül lapozgat a család könyvben.

— Mondhatom lelke, nem sokáig szolgált egy helyen. Például Sarkadiéknál csak két hónapig volt.

— Igen, mert nem egyeztem az urral...

— No Bárcziéknál pláne csak egy hónapot töltött.

— Ott meg az volt a baj, hogy egyeztem az urral...

(A legjobb Baedeker.) Egy vendéglőben történt. Mindent talállok ebben a kalauzban, csak azt nem, ami érdekel, panaszkodik a vendég.

— Mit méltóztatik keresni?

— Hogy milyen katonaság van a városban.

— Azt bizony én sem tudom, hanem majd mindjárt megkérdezem a szakácsnét...

(Furcsa kérdés.) Mostanában egy parti visszamezéséről csevegnek a városban rejtelmes históriákat. Azt találgatják, mi az oka, hogy az állítólag szerelmes pár olyan hirtelen elhidegült és felbontották az eljegyzéssel megpecsételt szerelmi szerződést. Némelyek szerint a fiatal ember küldte vissza a jeggyűrűt, mert az eljegyzés után ilyen jelenet történt közöttük:

Amint megtörtént az eljegyzés, a szerelmes ifju boldogan ölelte át ifju szép menyasszonyát és elosattant az első hosszú-hosszu csók. A mámoros pillanatban a férfi kábultan susogta:

— Ugy-e ez volt az első csók, amit életedben a rokonságon kívül álló férfitől kaptál?

A leány, akit nem tartanak a legokosabb teremtsenek, naiv közvetlenséggel felelte:

— De furcsák, de egyformák vagytok ti férfiak... Eddig még mindegyik ezt kérdezte tőlem...

NEUMANN M.

uri szabó

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

Oszi és téli nagy képes árjagyéke megjelent.

Kívánatra ingyen és bérmentve. 4217

TÖRVÉNYKEZÉS.

Földbirtokos és iparos pöre.

— Vitás aradi ház. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 4.

Érdekes és régen huzódó perben hozott végső ítéletet a napokban a magyar királyi Kuria. A perben, mely egy házvételből támadt, Hámory László országgyűlési képviselő, arad-megyei birtokos és Sebessy Ferenc aradi háztulajdonos állottak egymással szemben.

Négy évvel ezelőtt Hámory László megbizta ügyvédjét, Szalay Károly drt., hogy Sebessyvel lépjen érintkezésbe az irányban, hogy a háztulajdonos hajlandó-e a Deák Ferenc és Zrinyi-utca néző átjáró házának Deák Ferenc utcai felerészét eladni. A tárgyalások meg is indultak s a háztulajdonos megegyezett Hámory ügyvédjével, ki neki 5000 korona foglalót is adott. Így a vétel már perfekt volt, azonban a helyszíni szemlén differenciák támadtak Sebessy és Szalay dr. között. Sebessy ugyanis azt vitatta, hogy az ingatlan felerészének természetes határát a Posch-féle fürdő épületének kiszögélése képezi, s így ez a fél rész 571 négyszögöl, Szalay dr. viszont az ingatlan felét, vagyis 601 négyszögölet követelt.

Sebessy nem volt hajlandó ily körülmények között szerződést aláírni. Végül is a vevő 571 négyszögölről állított ki szerződést s ezt nyújtotta át aláírás végett Sebessynek, aki azonban az újabb szerződés aláírását is megtagadta.

Hámory erre perrel támadta meg Sebessyt s kérte a per tárgyát képező ingatlan jövedelmének zár alá helyezését. A törvényszék helyt is adott a kérelemnek s zárgondnokul Csóthy Nándort rendelte ki.

Az első fokon Hámoryt elmarasztalták, a tábla azonban megváltoztatta a törvényszék ítéletét. A tábla ítélete kötelezte Sebessyt, hogy ingatlanából 571 négyszögölet adjon át birtokba és tulajdonba Hámorynak, illetőleg bekebelezésre alkalmas okiratot adjon. A vitás 30 négyszögöltre nézve főesküt ítélt meg Sebessynek, melynek letétele esetében Hámory ettől a résztől eszik. A tábla ítélete alapján megkapja Hámory az ingatlan használt és jövedelmeit a per kezdetéig visszamenőleg. Végül kötelezte az eladót arra is, hogy Hámory javára az ingatlan Zrinyi-utcai felén gyalog és kocsijárási szolgalmi jogot adjon.

A Kuria a tábla ítéletét helybenhagyta s így most már a vételár kifizetése után Hámory birtokába veheti a vitás ingatlant.

§ Biról és ügyési áthelyezések és kinevezések. Amint már ma előre jeleztük, az aradi királyi ügyészségtől Pogonyi Nándor királyi ügyészt az igazságügyminiszter a budapesti királyi ügyészséghez helyezte át. Pogonyi utóda az aradi ügyészségnél Csajághy Károly komáromi királyi ügyész lesz. A hivatalos lap mai száma az igazságügyi kinevezések és áthelye-

zések között még a következő Aradot érdeklőket közli: Fodor Ferenc dévai járásbírói albirót a dévai törvényszékhez bírónak, Fejér József kolozsvári ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt ugyancsak a dévai törvényszékhez albirónak, továbbá Kremzer Dezső dr. felteremplomi törvényszéki jegyzőt a karánsebesi járásbíróhoz és Manussy Tivadar dr. lugosi törvényszéki jegyzőt a karánsebesi törvényszékhez, végül Duka István dési törvényszéki jegyzőt a dévai járásbíróhoz albirókká nevezte ki a király.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, október 4.

Amerika 1-el olcsóbb. Kínát, vételkedv mérsékelt. 20 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	DÉM	2 órai
	zárlat	zárlat
Buza 1911. októberre	12.00—12.01	12.04—12.04
Buza 1912. áprilist	12.19—12.20	12.31—12.22
Rozs 1911. októberre	10.18—10.19	10.27—10.28
Tengeri 1912. májusi	8.47—8.48	8.46—8.47
Zab 1911. októberre	9.30—9.31	9.28—9.29

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Október 4. —

Magyar aranyjárdék 4 ^o / _o	110.50
Magyar koronajárdék 4 ^o / _o	40.50
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ^o / _o	79.75
Magy. földteherm. kötvény 4 ^o / _o	91.—
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	92.50
Magyar nyerekménysorsjegy kölcsön	216.—
Tiszazsáb. és szegedi sorsjegy kölcsön	156.—
Oszták járadék papírban	91.75
Oszták járadék ezüstbe	94.75
Oszták járadék aranyban	114.75
Oszták koronajárdék 4 ^o / _o	91.75
1880. évi oszták államsvény	157.—
Oszták-magyar bankrészevény	19.95
Magyar hitelbank-részevény	836.—
Oszták hitelintézet részvény	641.50
Oszták-magy. államvasúti részvény	732.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.18
Német birodalmi márka	117.80
London vista	241.67 ¹ / ₂
Páris vista	96.—
10 márkás arany	28.56

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. október 4.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	11.15—11.20
77	11.20—11.25
78	11.20—11.40
79	11.45—11.50

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	11.10—11.15
Rozs	9.35—9.40
Arpa	8.45—8.50
Zab	8.60—8.70
Tengeri	8.65—8.70

Felolós szerkesztő:

Bolgar Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1911. október hó 5-én

A) bérlet.

A) bérlet.

A rejtélyes ember.

Színmű 3 felvonásban. Irta: De Lorde A. és Bienet A.
Fordította: Komor Gy. Rendező: Keszler Kde.

SZEMÉLYEK:

Bercier Louise, neje	Keszler Ede.	Dr. Bernard	Delly Lajos.
Bercier Lionel	K. Kápolnai J.	Igazgató	Várnai Jenő.
Clotilde, neje	Dr. Beregi S.	Főfelügyelő	Ajtai Ödön.
Dutoisné	Novák Irén.	Fernand, apó	Herold Ede.
Beauchamp	Pollinuszé E.	Brindeau	Szabó Lajos.
	Polgár S.	A kozák	Kahler K.

Kezdeté este 7¹/₂ órakor.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma csütörtökön, 1911. október 5-én:

1. Mozgófénykép-ujság. A hét világeseményei a helyszínen készült mozgófénykép felvételekben. Az Apolló-színház állandó műsor-száma. — 2. Az atya hegedűje. Remek életkép. — 4. Durin mulat! Kacagató. — 5. Az élet játéka. Szenzációs amerikai dráma. — 6. A luna-parkban. Látványos. — 7. A szerelmes vénlányok Komikus. — 8. Az utolsó intés. 50 méteres kép. Szenzációs dráma. — 9. Tontolini számarhúst evett. Kacagató.

Előadások délután 6 óratól.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-és hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsört ingyen kapni a jegyzedőknél.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma csütörtökön 1911. október 5.

1. A Vezuv kitörése. Természetutáni felvétel. — 2. Cigányszerelm. Dráma. — 3. Veszedelemes lovaglás. — 4. Versailli vizések. Látványos. — 5. A manicúr salonban. 2 felvonásban. Szenzációs sláger kép.

Előadások d. n. 6 óratól kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz.

Vese és hólyagbajoknál, vesemedence idült hurutjainál, huykó és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásúnak bizonyult. — Orvosiilag ajánlva.

Aradi főlerakat

Pollák József cégnél, József főherceg ut II. sz.

SALAMANDER
cipők elárúsítása.

Oriási választék
valódi amerikai
VADÁSZ-CZIPÓKBEN.

A n. 6. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányú cipők aradi kizárólagos egyedárusítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. viselhet. luxus kivétel 20 „ 50 .

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőáruháza.

1916

Tessék a kirakatot megtekinteni.

Telefon 312 szám.

Telefon 218. sz.

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

Arad, Szabadság-tér 18.

Gyönyörű ajándékot

küldünk Önnek postafordultával ingyen és bérmentve, ha névjegyünk szétküldése czéljából nekünk

3741

100 darab címet
(csak vidékit)

magán és államhivatalnokok, tanítók, főpapok, orvosok, egészségügyi hivatalnokok, gyárosok és gyári hivatalnokok, jobban szituált magánok, kereskedők, iparosok stb. címelt lakóhelyéről és annak környékéről, tisztán és olvashatóan egy iv papírra leírva beküldi.

Vertrieb patentiert Neuheiten.

LEOP. WEISZ, Wien, II/2. Hofenedergasse 1.

„66“

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Arad, József főherceg-ut 9.
(Lutheránus templommal szemben.)

Egy a fehérneműtöméshez való utasítást tartalmazó füzet bárkinek ingyen kiadatik.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Színes és fehér himzések ugyszintén fehérnemű varrások olcsó árban készülnek.

Uri leányok fehérnemű varráshoz és himzéshez oktatásra felvétetnek.

Molnár Antal

épület- és butoraszatlos
Arad, Kopolna-u. 3. sz. (saját ház)

vállalja minden e szakba vágo munkák készítését, ugymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 8951

Molnár Antal,
épület és műbutoraszatlos.

Jó erkölcsű fiv tanulóknak felvétetik.

Ne üljön fel semmiféle hangzatos reklámnak, hanem saját érdekében felhívom a figyelmét, mert most ismét nagyobb mennyiségű áruk érkeztek, amelyeket csak

az Asztalos Sándor-u. 4. sz. alatt levő

CSIPKE ÁRUHÁZBAN

lehet beszerezni. Eladásra kerülnek a következő

olesón beszerzett áruk

Női ing R. Schiffonból 75 kr.-tól
Női nadrág R. Schiffonból 74 kr.-tól
Glott alj I. dupla 125 kr.-tól
Lüster alj I. dupla 125 kr.-tól
Selyem alj I. dupla 375 kr.-tól
Midervédő batiszt 52—59 kr.-tól
Batiszt alj 125 kr.-tól
Taft selyem I. métere 68 kr.
Calkos selyem I. métere 82 kr.
Gyermekruhák 75 kr.-tól
Esőernyők 120 kr.-tól
Férfi ing R.R. schiffonból 99 kr.-tól
Férfi ajour sokni 39 kr.
Férfi nyilas sokni 39 kr.

Zsebkendő tucatja 58—120 kr.-tól
Gallér csak 7 kr.
Kézeli párja 8—16 kr.
Harisnya 3 pár 50, 60 és 100 kr.
Kézimunka kongré kezdés 125 kr.
Csipke métere I kr.-tól.
Csipke szövet 25 kr.-tól
Csipke gallérok 50 kr.-tól
Czérna keztyük 15 kr.-tól
Férfi nyakkendők 10 kr.-tól
Hosszu glase keztyük 150 kr.
Glase keztyü rondes 59—85 kr.
Női ajour harisnya 35 kr.
Női nyilas harisnya 39 kr.

Csipke és csipkebetétek nagy választékban. — Csipke-szövetek nagy választékban.

Azonkívül érkeztek nagyobb mennyiségű csipkefüggönyök, stórok, himzett madeira, schweizi himzések, női és férfi harisnyák, gyermek-harisnyák, selyem- és cerna-keztyük, finom női fehérneműek, női kötők, stb. Meglehető olcsó árak. Kérjük a vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni, mivelhogy most ismét igen nagymennyiségű újabb áruk érkeztek.

2801

Tisztelettel

Csipke áruház.

Óvást: Figyelmeztetjük a t. vevőközönséget, hogy üzleten kívül senkit sem jogositunk fel cégünkötől áruk elárúsítására.

Férfi ruhaszövet gyapjuból frt. 1.20 kezdve. — Bleus 1.25 kr.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, rágásra kitűnőek, készülnek

HALMOS

fogászati műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638.

4271

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

1000

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereleltetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Nők legforróbb vágya SZÉPNEK LENNI!

Ezt legkönnyebben érhetik el a HAJÓS-féle IBOLYA-CREME használatával.

Ára 1 tégelynek 1 korona.

Kapható mindenütt.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

Arad, Andrásy-tér 22. szám.

Hat gymnasiumot, vagy hat reáliskolát, vagy hat polgári iskolát végzett fiatal embert

GYÓGYSZERÉSZ-BYAKORNOKNAK ELFOGAD

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész

434

Arad, Andrásy-tér 22. szám.

Jó ruhához jó szappant használjunk!!

Finom fehéreműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és hímzéseinek mosásához csakis tiszta jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosnia. Mosson mindent SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPAN nemcsak, hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézetet kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összemérjen vagy szétessek s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg víz n is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS jegyre, mely minden darabon látható.

6893

Fajparadicsomot

legfinomabb

csemegeszólot

4751

ajánl

Hámory gazdaság

Arad, Deák Ferenc-u. 3.

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadar

építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz

Van szerencsém értesíteni az építetők közönséget, hogy az építészeti téren mindennemű munkákat, úgy mint:

tervezéseket, új építkezést,
régie épületek átalakítását

egy helyben, mint vidéken a leg
jutányosabb árban készik.

Tisztelettel:

Csobán Tivadar,

építész.

2631

YOGHURT.

Dr. Floris Á. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja „Miképen lehetünk hosszúéletűek” című művében.

A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bél baktériumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmint a bélben való rothadást.

A vértestetekék jótékony munkáját fokozza, gyenge savi hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomornak az emésztésben.

Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatalmasan pusztítja a baktériumokat így a táplálék felszívódását is rohamosan elősegíti.

A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezenkívül azt a legüdvösebb legszerencsésebb és számukra leghasznosabb munkáját is fejt ki, hogy a véredényekben lerakodott vékony mészréteget úgy a vastagabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi szemcsékre oldja fel.

Az orvosi tudomány jelesei ajánlják mint egyetlen biztos szert, amely megóvjja a szervezetet a korai megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet.

Ajánlják gyomor és bél rendelleneségeknél, elerőtlenedett, lesóványodott vérszegény betegeknek rossz emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

FÖLDES KELEMEN-NÉL A R A D.

Költözők figyelmébe!

Villamos villágítási berendezéseket

csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek
= mellett szerez és szállít =

KOCH DÁNIEL

Villamoscsapó- és telefonberendezési vállalkozó

Arad, Deák Ferenc-u. 42.

Hauszer K. Géza

hangszerkészítő

Arad, Deák Ferenc-utca 40. szám.

(Dr. Winter-ház.)

Van szerencsém igen tisztelt megrendelőmet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

hangszer műhelyem

Deák Ferenc-utca 40 szám alatt

van. — Raktáron tartok dus választékban mindennemű hangszereket. Elvállalok hangszer átalakításokat és javításokat legjutányosabb árak mellett. Vidékre megrendeléseket leggyorsabban eszközölök. Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

Hauszer K. Géza,

hangszerkészítő.

2801

Gyönyörű muffok, divatos boák
legolcsóbb árban kaphatók

MAYER MIKLÓS szücsüzletében

ARAD, Kossuth-utca 5. sz.

(Saját ház.)

Ugyanott mindennemű szörme-
javítás gyorsan és pontosan
elkészítetnek.

4753

Barthl János

épület és műlakatos

Arad, Rákóczi-utca 9.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épület-vasalásokat, vaskerítéseket, sűrűcsokot, takaréktűzhelyeket és mindennemű javításokat pontosan és jutányos árakon.

Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

1175 Barthl János.
Jó házból való fiuk tanulól felvétetnek.

Dürr Kocsárd

fűszer-, csemege-, bor és ásványvíz kereskedése 4748

Arad, Boros Béni-tér 15.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására adni, hogy üzletemet az őszi és téli időre friss és elsőrendű árakkal felszereltem.

Ajánlok a közeledő szüretre tűzijátékokat, jó prágai és kassai sódort, brassói és szebeni szalámit, groji, trappista, rofort, Romadur és imperial sajtokat, szardíniát, minden nagyságban, csokoládét, cacao-t, cukorkákat, legjobb kávét nyersen és pergelve, teát, cognacot, rumot, likőröket, továbbá mindennemű konzervet legolcsóbban.

Videkieknek díjmentesen a vasut állomásig és helybelieknek a házhoz küldöm. Elsőrendű finom petroleum 1 liter 28 fillér.

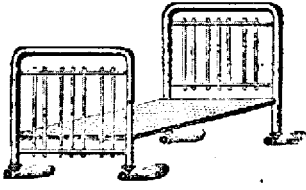
Kiváló tisztelettel

Dürr Kocsárd.

Tanuló flu felvétetik.

Telefon 847. szám.
Garai Károly
vasbutorgyára

Aradon, József főherceg-ut II. sz. és Karolina-utca sarok.

Gyárt rézbutorokat a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben, vastagságuk nem zökkenő nélkül szállítása a világ minden irányába. Képvisele a bel- és külföld minden nagyobb városában. 3471

Házeladás.

Lujza-u. 3.sz.

ház

elköltözés miatt 4791

eladó.

10 százalékos jövedelmezés és még egynehány évig adómentes. Közvetítők díjaztatnak.

Cégemet kérem össze nem téveszteni. Kérjen árlapokat.

Városi és megyei telefon szám 735.

ILLICS SIMON

HALNAGYKERESKEDŐ

ARAD, HAL-TÉR 13. (Saját ház.)

Mindennemű magyar, orosz és romániai sóshalak legnagyobb raktára, beszerzési forrása, készlete és szállítása legelőnyösebb napi árakon. Rendelés esetén pontos címet és a végállomás jelölését kérem. 4724

Cégemet kérem össze nem téveszteni. Kérjen árlapokat.

Vegyes kereskedés

koriátlan italmérségi jog és trafikjoggal, nagyközségben, konkurencia nélkül biztos megélhetés, házzal együtt előnyös feltételekkel átadó november 1-ére

Bővebbet Nagy Farkas cégnél Aradon. 4742

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti színetét, ha azt naponta egyszer **HAIRREGENERATORRAL** megnedvesítjük.

== Nagy üveg ára 2 korona ==
Főraktár:

Földes Kelemen
gyógyszertára Aradon.

8 üveget ingyen láda és csomagolással bérmentve küld. 1524

Az iskolai beiratás alkalmából

2000 drb. fiu és gyermekkalap

a legolcsóbb árban lesz elárúsítva.

Megérkeztek a legújabb divatu női modell posztó kalapok és női csibész kalapok, 5 korona darabja, olcsóbb mint bárhol.

A legújabb divatu saját készítményű nyulszőr kemény és puha férfi és gyermek kalapok minden színben és divat formában.

Videkről beküldött bármely kalap tisztítása és festése ha az 3 darab, portómentesen szállítatik vissza.

A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel 4116

Bittenbinder Konrád,

Arad, Deák Ferencz-utca 42. szám.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadásban szenvednek, legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitünő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitünő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorszabályozó szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főljás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. — Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag: 1845

Rozsnyai Mátvás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Urak figyelmébe

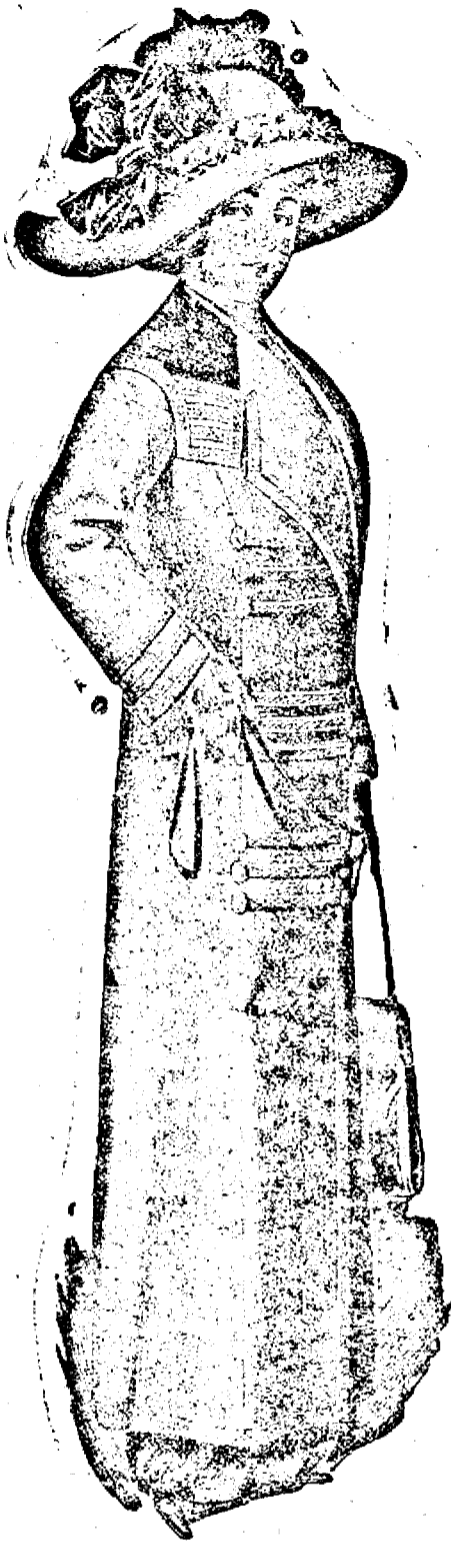
ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelkezési hónapban nálunk egy bel- és külföldi szövet raktárunkat

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferencz-utca 40. sz. (Dr. Winter-féle házban) nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású kabát vagy felöltő, finom szövetelekből kifogástalan kivitelben, mérték után részletfizetésre is kapható. 1800

Becsés pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

Uj üzlet!

György

Menyhért

és Társa

női felöltők áruháza

Aradon,
Andrássy-tér 8.
(Minorita-templom fő-
bejáratával szemben)

Szigoruan szabott árak!
Telefon 855. sz.

„ENGLISH HOUSE“

uj angol uri szabóság

ARADON.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy ARADON, Deák Ferenc-u., Fehér Kereszt épületében a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern angol

szabászati műtermet

nyitottam. — Módomban áll a nagyérdemű közönséget izlés, szabás, jutányos árak és előnyös fizetési feltételekkel a legpontosabban kiszolgálni. 4627

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Wertheim Jenő „ENGLISH HOUSE“

uri szabóság

Arad, Fehér Kereszt épületében.

Uj díszmű, mázoló és fényező műhely.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Arad, Kossuth-utca 58. sz. a. mázoló és fényező műhelyt nyitottam.

Elvállalok mindennemű épület, butor, portálé mázolást, fényezést, floderozást és bármilyen kivitelű fényezéseket legszolidabb és legizlésebb kivitelben, igen jutányos árakban.

Vidékre is árkülömbözet nélkül.

Szives megbízásokat kér:

Papp András

fényező és mázoló. 4055

~~~~~

Ha olcsón akar vásárolni

ugy keresse fel okvetlen mielőbb 2671

Schwartzberger Manó

női felöltő áruházát

ARAD, Vörösmarty-utca 3. alatt,

hol legujabb divatu
női és gyermek

felöltők és szőrmeárak

óriási választékban feltűnő olcsó árban kaphatók.

~~~~~

Akinek jó, erős és csinos férfi, női és gyermek cipőre van szüksége, az forduljon bizalommal 4717

Weisz Márton

czipőüzletéhez

(Deák Ferenc-u. 6. sz.)

hol olcsó árak mellett óriási választékban valóban saját készítményű cipők kaphatók állandóan. Megrendeléseket a legcsinosabb kivitelben esz-
közlünk.

Tessék próbavásárlást tenni!

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezne felkeresni vételkény-
:: szer nélkül ::

Vogel László

műorás és ékszerész üzletét.

Veszek zálogéődulát,
tűrt aranyat vagy más
tárgyakra becserélem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Uj leányiskola-épület.

Hölgyeim!

saját érdekükben cselekszenek, ha Aradon, Salacz-utca 1. sz. ház II. emeleten levő

trotteur, concert, gyász és leányka kalap-divatszalo- nomat

meglátogatják, ahol nagy választékban kaphatók a párisi körutamból magammal hozott legujabb divatu női kalapok. Nagybecsű vevőimet

olcsó árról

és figyelmes kiszolgálásról biztosítom. Javítások kívánatra azonnal elkészülnek. Kérem szives pártfogásukat, teljes tisztelettel: 4591

Maison Ritscher.

DEAFF szabadalmazott golyós csapágy- varrógépek

a jelenkor legjobb gépei, könnyű, zajtalan járás, utólérhetetlen tartósság, műhímzésre, harlelya- és tehéreműtömésre, kiválóan alkalmasak könnyű járásuk folytán. Dus választék családi és ipari célokra.

Egyedüli képviselő

Hammer Vilmos

műszerésznél Arad, Szabadság-tér 7.

Nagy szakszerű javító műhely.

Telefon szám 96.

POLOSKAIRTÁS JOTÁLLÁS MELLETT!

4437

Ablak, lakás, és parket tisztítási vállalatomat a leghatásosabb poloskairtással bővítettem ki. — Levél, vagy telefonmeghívásra bármikor rendelkezésére áll a n. é. közönségnek.

Telefon 789.

LOVAS KÁROLY,

Telefon 789.

Mihály-utca 86/B.

**Ha rovatban minden más egy-
mori bejelentésnek ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 3 fill.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

**Kiadóhivatal: József 15h-ut 11.
Kiadóhivatali telefon: 161. sz.
Beosztás: 857. sz.**

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján a kiadóhivatalba — a szelvényen a szög ellen — vagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzéteendő. Szóbeli megkötésnél, (a jelölt levélzet kivételével) felvételkor a kiadóhivatal, az esetekben, válasszbélyeg csatolással. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint mértékező. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 3 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a köztrahoz előhúzással jelölendők. Az apró hirdetések 4-ére illetendők. A hirdetés a kiadóhivatalban kivételre díjtalanul megtekinthető. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.**

ÜZLETEK.

Fűszer- és terményüzlet,
mely 12 éve fennáll, szép berendezéssel állásnyerés folytán átadó. Cím a kiadóhivatalban.

Szatócna üzlet

jómeneteli italmérés, trafik stb. más vállalat miatt eladó. Bővebbet Deák F. 22. 4828

KÜLÖNFÉLE.

Egy szép, fiatal modoru francia leány keres jobb családnál teljes ellátást, francia órák adásának fejében. Cím a kiadóhivatalban. 4810

Kérjük azon urlembert,

aki szeptember 30-án kelt levelével 10-es számú kalauzunkat sikkasztással vádolta, magát megnevezni, minthogy névtelen levél alapján az alkalmazottat kenyerétől megfosztani nem lehet. Az illető ur legteljesebb titoktartásra és legnagyobb köszönetünkre számíthat. Aradi lóvasut. 4838

Pankotán

17 óv óta jóforgalmu — volt Schmidt József-féle kovács műhely — hasznbérbe kiadó; ugyanott az összes szerszámok, kocsirészek és hintók eladók; valamint egy bogárnár műhely és szatler műhely kiadók, megjegyzendő, hogy a hozzá tartozó lakások együtt vagy külön azonnal szintén kiadók. Bővebbet Schmidt István férfi szabinál Pankotán. 4838

Dr. Schweimmer tanár

hintó pora szárít, szagtalanít úgy felnőtteknek mint kisdeteknek legjobb, 70 fillér Földes Kelemennél. I-4781

Keresek

a Radnai úton kisebb gyári üzem részére hosszabb hasznbérleti szerződéssel egy külön álló házat. Cím a kiadóhivatalban. 4746

Huflüstölést

elvállalok Tököli Imre-utca 4. sz. alatt (volt Halász-utca Krebsz-féle ház.) 4763

Ha peccétes a ruhája

csak a „Purinált“ használja. Vojtek és Weisz-tól I-3828

Kopott parket

tükröfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. I-3382

Kerékpáros

Gyorsfutár

Vállalat ::

Telefon 348.

Iroda: Atzél Péter-utca 1. szám. (Zrinyi-utcai oldalon.) 3412

INGYEN!!

adok gumi-sarkot a nálam vásárolt női cipőkre.

Okt. 31-ig mélyen le szállított árak.

Üzletemet nov. 1-én ugyan e házba áthelyezem és azt megnagyobbítva a legfinomabb

női, férfi és gyermek-cipőkkel,

valamint a legfinomabb kalapokkal és

uri divatickekkel felszerelve Aradon még nem létezett

olcsó árakban árusítom. Olcsóságomról tessék meggyőződni. 4011

Iványi Menyhért

cipő raktára ARAD, Forray-utca (Gr. Hunyady palota.)

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Fabián utca 10. (Bonts-házban)**

uri szabó-üzletet nyitottam.

Előkelő külföldi műtermekben szerzett tapasztalataim alapján módomban áll minden fazonu öltönyöket és felsőkabátokat legmodernebb szabással legizlésesebben gyorsan és pontosan kiszolgálnál — Meghívásra szövetmintákkal készséggel házhoz is elmegyek.

Főelvem: Szolid és figyelmes kiszolgálás. 8861

Szíves megbízásokat kérve, maradok teljes tisztelettel

Nagy Mihály, uri szabó.

Csillárok,

Villamos felszerelések legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (az árnyékban)

Jó egészségének

fontartására használjon mindezeki **Kárpáti-féle**

epehajtót,

mely a legkiválóbb fájdalom-mentes gyomor tisztító hájtszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 4 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban 4675 ARAD, BOROS BENI TÉR.

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára Weitzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb árakon. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszerű javító-műhely.

Andrássy-tér 8. számú házban egy

üzlethelyiség

— különösen dohánytözsdeknek alkalmas — folyó évi november hó 1-ére.

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22.

Husserl Manó

Arad, Szt. Pál-utca 11. sz. Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készítmöden butor veretét. Fémcsiszolás, galvanizálás. (Nikkelezés, vörös és sárga rezezés, horgonyozás, ónozás, aranyozás, ezüstözés.) 8341

Galvanoplasztikai munkák

739-911. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Választó, Demeter és Nagy Sándor-utca kavicsozlási munkálatának elvállalása iránt f. év okt. hó 16-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikülatási ár 2160 koroná, Bónatpénzüll leendő a kikülatási-ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánomp-nz mellekelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1911. évi szeptember hó 25-én tartott üléséből.

A gazdasági széke.

Menjünk a „Zrinyi“ kávéháza.

ÉRTESESÍTÉS.

Ismerőseimnek, jóbarátainak, mint a n. é. helybelli és vidéki közönségnek szíves tudomására adom, hogy a **Bercsényi-utca 22. „A KÓCZI“** kávéházat megvettem s azt teljesen újonnan átalakítva

„ZRINYI“-kávéház

elnevezés alatt tovább vezetem.

Pőtörökvésem, úgy mint azt a múltban is tettem, az leendő, hogy kitünő kávéházi étkeim és italaim által, melyek a lezfigyelmesebb kiszolgálás mellett kaphatók, a t. vendégek megelégedését kiérdemljem.

Állandó zene.

Családias jellegű szórakozási hely.

Szíves pártfogást kér:

Herczeg Gábor kávé,

volt Bercsényi-kávéház tulajdonosa.

Menjünk a „Zrinyi“ kávéháza.

Ha rovatban minden szöveg-
mestert beiktatottak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József u. 11.
Kiadóhivatali telefon: 162.
Bejelentésdíj: 887.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján is felvételre kaphatók — a hirdetés a költség előre — vagy levélbéli úton. Felvételkor a hirdetés szövegét mindenkor kézzel írott formában meg kell küldeni, (a jelölt leveleket kivéve) felvételkor a kiadóhivatal, az esetekben, véletlenül meg kell adni az apróhirdetést adó a szövegében megjelölt címet. Minden apró 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel írtakat a kiadóhivatal felvételre nem fogadja. A hirdetés a kiadóhivatalban díjazással megismerkedni. HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK PÉL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

G. 26.

Sorait ma reggel kaptam kézhez kellemetlenül érint, hogy nem láthattam, pedig már oly régen vágytam látni és különösen vágyódom mielőbbi beszélgetésre. Igaztalan hozzám, mert en már háromszor írtam, míg maga egy szer. Szenvedései az én szenvedéseim is, és így megosztva talán el tudjuk viselni. Mióta nem találkoztunk, nagy lelki átváltozáson mentem keresztül. Nem vagyok többé vigkedélyű, mint voltam. Sokat, nagyon sokat nélkülözöm magát. Várom értesítését, kezelt csókolva.

4831

607.

Higienikus gummi-ujdonság a legjobb, 6 drb. 3 kor., 12 drb. 5 kor. 50 fill. Egyedárusítás Aradon: Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria.

3621

Keresek

egy hölgy pártneret, akivel moziba, színházba, kávéházba, vendéglőbe, stb. járnék. Ajánlatot „Ultra fel.”

Földes „Margit-puderje”

legjobb legártalmatlanabb arcpor doboz 120

1-4731

Kíváncsi

vagyok, ki figyel naponta a „Fehér Kereszt” ablakából. Irjon „Ámor” jelige alatt.

4120

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál.

1-3329

Bálványoznám

azon leányt, aki a téli estéket megengedné, hogy társaságában töltsém. „Inspektor.”

5121

Elragadtatással

beszélnek mindenütt a „Molly” kézfinomító kitudó hatásáról. Egy üveg ára 1 korona. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria.

3621

Hölgyeim,

ki volna hajlandó megismerkedni egy vigkedélyű és szórakozni vágyó uri emberrel, az irjon „Barna gyerek” jeligére a lap kiadóhivatalába s jelezze a lapba. Anyagiak nincsenek kizárva.

6 drb. eredeti

angol gummi óvszer 2 kor. Földes Kelemennél.

1-4731

KIADO LAKÁS.

Ne írja ki

a kapujára, ha kiadó lakása van, mert sok fölösleges zaklatást zúdít magára a lakóra. Hirdessen az

„Aradi Közlöny”

apróhirdetéseinek „Lakás” rovatában és minden alkalommal, ha a kiadó lakás megmarad, a kiadó lakás megmarad.

4 szoba,

elő- és fürdőszobából és minden hozzátartozóval álló lakás Batthyány-utca 33/a. szám alatt november 1-től kiadó. Bővebbet a házmeztérnél.

4365

Vécsey utca 6 sz.

alatt egy üzlethelyiség kiadó azonnal is

4836

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szerivel.

1-3392

Elegánsan

berendezett különbejárati szoba azonnal vagy 15-ére kiadó Rákóczi-utca 4. ajtó 2.

4816

Két szobás

utcai lakás, konyha, kamara, vízvezetékekkel Nagy Sándor-u. 5. sz. alatt kiadó.

4827

Két szoba,

konyhából álló utcai lakás minden hozzátartozóval 32 korona havi bérért azonnal kiadó Ilona-utca 38. szám.

4826

Butorozott

földszintes garzonlakás Erzsébet királyné-körut 1/a azonnal kiadó. Bővebbet Krausz Paulin könyvüzletében, Színházépület.

4830

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HA venni, vagy eladni akar, a legcélszerűbb, ha az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek „Vétel és eladás” rovatát használja

Aradi Cipészek

Termelő Szövetkezete fióküzlete: Csermón, Weinberger Menyhért.

8451

Frisz libiszir

kóser kapható nagyban és kicsinyben Weisz vendéglősnél Forrai-utca, gróf Nádasdy-palota.

4629

200—256 hektó I. ma

minőségű és elismert jó ujbort eladó. Értekezhetni: Berán Antal és Fia butorüzletében Arad, Szabadság-tér 20.

4681

Fényezett 4792

hálószoba-butor, konyhabutor és még többféle házi cikkek elkötözés miatt nagyon olcsón eladók Lujza-u. 3. sz. a. Özv. Hay Józsefné.

A borvédő

megvédi csapon álló megkezdett borát ecetesedés, virágzás és mindennemű borbetegségek ellen. Vojtek és Weisz.

1-3328

Legfinomabb csemege szőlőt

(chasselas, passatutti, muskotály) ajánl: Hámory gazdaság, Arad, Deák Ferenc-utca 3. sz.

4577

Karácsonyról

viszamaradt legdivatosabb doboz levélpapírok teljesen ép dobozokban 25% engedménnyel lesznek kiárusítva Ingusz I. és Fia könyv és papirkereskedésében Andrásy-tér 16. Maurer-féle kilométer automobil- és kerékpár térkép ára 60 fillér.

555

Minden ragyog,

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisz-tól.

1-3326

Képkerekből

4301

legnagyobb választék, legjutányosabban lesznek elkészítve Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és díszmű-áru kereskedésében. Telefon 568. Üvegezést is elvállal.

Vásároljon

ottan, hol a legjobbat olcsón veheti, ez csakis Klein József Arad, Petőfi-utcai cipő üzletében lehetséges, hol úgy a saját gyártmányu, mint valódi amerikai formájú cipők nagy választékban kaphatók. Városi és megyei telefon 826. szám.

3725

Eladók

teljes fűszer állványok felszereléssel, portállal, kívánatra áruval. Kosuth-utca 56.

4469

Pathány Confect.

Új patkány- és egéirtó szer husból előállítva. Biztos hatású és veszélytelen más állatokra. Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria.

3621

Transport hordók

használtak Boczkó utca 3. szám alatt eladók.

4820

Tolnai Világlapja,

Képes Hét, Új Idők valamint összes bel- és külföldi folyóiratok és divatlapok számonként és bérletben házhoz szállíttatnak. Krausz Paulin könyvkereskedése által. Telefon 511. szám.

4481

Egy 13×18-as

kitűnő lencsés gép eladó. Cim a kiadóban.

4819

Modern 9×12-es

fényképezőgép doppelinastigmáttal és compoundzárral eladó. Cim a kiadóban.

4819

Egy szép

dupla arany consul tükör eladó Aseher órás, Deák Ferenc-utca 30. sz.

4834

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcramje.

1-3329

Eladó

6 darab egy éves Berkschieri tenyész koca, kisbéri tenyészet, 1 darab egy éves Berkschieri tenyészet, Vitkay tenyészet, 6 darab két éves átvészelt mangolica koca, a kocák vemhesek, remek szép kiállítási példányok Több, egy évnél fiatalabb, Berkschieri valamint mangalica és két faj keresztezéséből származott koca. 1 darab Cormvall koca. Hehs Vilmosnál Arad, Deák Ferenc-utca 11.

4801

ALKALMAZÁST KERES.

ÁLÁLST KERESŐK! Ha állást keres, hirdessen az Aradi Közlöny „Alkalmazást keres” című rovatában. Az eredmény biztos.

Egy hatalmas kereskedő segéd alkalmazást keres. Cim: Ujarad, Fő-utca 568.

4825

ALKALMAZÁST NYER.

AKINEK alkalmazottra van szüksége, a leggyorsabban ér el eredményt, ha az Aradi Közlöny apró hirdetéseinek „Alkalmazást nyer” című rovatában hirdeti.

Ügyes

kalapdiszító és kézi leányok fizetéssel azonnal felvételnek Maison Ritschernél, Salacz-utae 1. sz. H. em.

4802

Kereskedelmi érettségivel román nyelvet beszélő fiatalember kezdő fizetéssel azonnal felvételnek. Weber, bizományi iroda Világos.

4701